

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

A B C

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Ałc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 497 P

Poznań, sobota dnia 28 października 1933

Rok XXVIII

Poznań, 27 października.

O szerokim zakresie pracy w samorządzie

Pisaliśmy niedawno, jak niewłaściwym ze stanowiska obywatelskiego i jak szkodliwym dla najżywniejszych potrzeb ludności miejscowej byłoby, gdyby obywatele usuwali się od pracy samorządowej, idąc za błędnym zdaniem, że samorząd, ograniczony nadzorem państwowym, nie daje dostatecznego pola pracy. Tymczasem samorząd nadal zaspakając musi najżywniejsze potrzeby ludności, a do jego kas wpływać beda nadal wielkie sumy podatkowe, płacone przez całą ludność.

Pola pracy jest nadal bardzo wiele, nawet daleko więcej, niż dotychczas, bo czasy są cięższe i trzeba coraz więcej oszczędności, coraz więcej zmysłu gospodarczego, trzeba coraz więcej wszystko rozważyć z każdej strony. A przecież o najważniejszych sprawach decyduje — jak dotychczas — rada miejska i magistrat.

Wiece przede wszystkim rada miejska uchwała budżet, a w budżecie mieści się cała gospodarka miejska, bez uchwalenia zaś pokrycia w budżecie nie wolno burmistrzowi, czy prezydentowi miasta (mimo, że nowa ustawa daje mu tak szeroki zakres działania) czynić żadnych wydatków. Uchwalanie podatków miejskich zaciąganie pożyczek należy do rady miejskiej. Wszelkie „etaty“ członków zarządu i urzędników oraz ich uposażenia oraz diety i koszty podróży normują uchwały rady miejskiej. To samo co do zasad emerytur oraz praw i obowiązków urzędników. O kupnachs, sprzedażach, wydzierżawianiu czy obciążaniu nieruchomości i przedsiębiorstw miejskich decyduje do lat 6 magistrat, ponadto rada miejska. Założenie zakładów i przedsiębiorstw i przekształcanie ich zależy od uchwały rady miejskiej. Zasady wszelkich przetargów miejskich ustala rada i t. d.

Poza budżetem najważniejszym i najodpowiedzialniejszym, a zupełnie od nikogo niezależnym, zadaniem rady miejskiej jest kontrola całej działalności komunalnej zarządu miasta, a zatem także jego przełożonego (prezydenta, burmistrza) i wszystkich jego urzędników oraz przedsiębiorstw i zakładów. Kontrola ta należy do komisji rewizyjnych, o których pomówimy innym razem.

Działalność kolegjalnego zarządu miejskiego, czyli magistratu, ograniczona wprawdzie została nową ustawą w dużym stopniu na rzecz przełożonego miasta (burmistrza, prezydenta), który np. mianuje wszystkich urzędników i sprawuje niezależnie od organów kolegjalnych całą — poruczoną przez państwo — administrację ogólną itd. Ale zakres działania magistratu powiększony został z drugiej strony przez przekazanie mu niektórych bardzo ważnych decyzji, zastrzeżonych dotychczas radzie miejskiej, w szczególności ustanawianie wszelkich opłat za korzystanie z zakładów i przedsiębiorstw miejskich i opłat administracyjnych oraz wydzier-

Rząd Sarraut u steru Francji

W jego skład wchodzi wszyscy najwybitniejsi współpracownicy Daladiera — W obliczu dużych trudności

SKŁAD GABINETU

Paryż (PAT). Ubiegłej nocy Albert Sarraut ustalił ostatecznie skład swego gabinetu.

Stanowisko premiera i tekę min. marynarki objął Sarraut, wicepremierem i min. sprawiedliwości został Dalimier, spraw wewnętrznych — Chautemps, spraw zagranicznych — Paul Boncour, wojny — Daladier, finansów — Bonnet, budżetu — Gardey, rolnictwa — Queuille, handlu — Laurent-Einac, poczt i tel. — Mystler, roboty publ. — Paganon, pracy — Frot, oświaty — de Monzie, kolonij — Pietri, lotnictwa — Cot, marynarki handlowej — Stern, pensyj — Ducos i zdrowia — Lisbonne.

Paryż (PAT). W skład nowego rządu Sarraut'a, uwzględniając i podsekretarzy stanu, wchodzi: 4 członków lewicy demokratycznej senatu (m. in. Sarraut Gardey, Lisbonne), 1 senator nienależący do żadnej grupy (Paul Boncour), 12 deputowanych radykałów (m. in. Dalimier, Chautemps, Bonnet, Daladier, Queuille, Paganon, Cot, Mystler, Ducos), 2 deputowanych republikanów socjalnych (m. in. De Monzie), 2 deputowanych lewicy radykalnej (m. in. Laurent-Eynac), 1 republikanin lewicowy (Pietri), 1 deputowany niezależny lewicowiec i 2 deputowanych, nienależących do żadnego stronnictwa (Frot i Stern).

PLANY NA NAJBLIŻSZĄ PRZYSZŁOŚĆ

Paryż (PAT). „Le Journal“ przypuszcza, że Sarraut nie będzie się starał o natychmiastowe zrównoważenie budżetu, lecz narazie zadowolony się wpływami z dobrze zorganizowanej akcji przeciw nadużyciom podatkowym i zasadniczą reorganizacją administracji.

Rząd spodziewa się, że osiągnie wyniki przez akcję obliczoną na dalszą metę, a szczególnie przez ożywienie życia gospodarczego wskutek podatkowych ulg i robót publicznych. Tego rodzaju program miałyby duże szanse w izbie deputowanych, ale niewiadomo, jak się ustosunkuje do niego senat.

GŁOSY PRASY

Paryż (Tel. wł.). Prasa prawicowa wstrzymuje się narazie od snucia

zawianie nieruchomości, zakładów i przedsiębiorstw do lat 6.

Poza tem kolegjum magistratu ma duży głos we wszystkich sprawach miejskich. Ono przygotowuje wszystkie wnioski na posiedzenia rady miejskiej, a zatem także projekt budżetu musi mu być przedłożony. Ono ustala plan wykonania budżetu, co ma duże znaczenie. Tak samo sposób wykonania uchwał rady miejskiej w sprawach budowlanych, zakładów, przedsiębiorstw i innych ważniejszych inwestycji. Ono rozpatruje i zatwierdza oferty przy przetargach publicznych, decyduje o wydatku nieprzewidzianym w budżecie itd. Magistrat wreszcie musi wyrazić zgodę na wszelkie uchwały rady miejskiej. Wreszcie każdy członek magistratu ma prawo informować się u przełożonego gminy.

Reasumując to wszystko, dochodzimy do przekonania, że dziś więcej, niż

horoskopów co do losów nowego gabinetu, nazywając go mniejszościowym. Prasa lewicowa natomiast podkreśla znów zwycięstwo idei socjalistycznej

„Echo de Paris“ podkreśla, że nadszedł wreszcie czas, aby na politykę stałego wymuszania odpowiedzi Niemcom również systemem represyj.

London (Tel. wł.). Omawiając skład personalny nowego gabinetu i jego zadania na najbliższą przyszłość, dzisiejsze dzienniki przychodzą do wniosku, że szanse gabinetu są bardzo problematyczne, w związku z czem nie przepowiada mu się długiego życia.

O NOWYM RZĄDZIE

Paryż (PAT). Nowy rząd, w którym znajdują się najwybitniejsi członkowie gabinetu Daladiera, opinia publiczna przyjęła bardzo przychylnie, zwłaszcza gdy się uwzględni obecne okoliczności, wymagające zwrócenia jak największej uwagi na sprawy zewnętrzne i budżetowe. Opinia widzi w Albercie Sarraut'cie człowieka, który posiada w jak największym stopniu kwalifikacje do rozwiązania przysilenia i

doprowadzenia dzieła odbudowy do pomyślnego końca.

Obecność w rządzie min. Paul Boncoura zadowolili tych, którzy pragnęli ciągłości polityki zagranicznej a udział min. Bonneta uspokoił tych, którzy troszczyli się o sytuację finansową i trwałość franka.

Interesujące jest stanowisko socjalistów, którzy odegrali tak doniosłą rolę w ostatniej debacie w parlamencie. Stanowisku temu daje wyraz w dzisiejszym „Le Populaire“ przywódca partii Leon Blum. Z wywodów jego przebija obawa, by socjaliści nie zostali zepchnięci do roli opozycji, jeżeli zachowywać się będą tak nieustępliwie, jak w przeszłości. Obawa ta jest tem więcej uzasadniona, że w łonie partii nastąpił rozłam i że gabinet opiera się na radykałach Grupa socjalistyczna, pisze Blum, nie uprawia systemu opozycji. Prowadząc swą propagandę, sprzyjać będzie z zadowoleniem usiłowaniam, mającym na celu zachowanie pokoju i złagodzenie kryzysu. Nie ma ona żadnych upodobań perwersyjnych w kierunku „gry obalania rządów“.

Zamach na austriacką stację radiową

Wiedeń (PAT). Ub. nocy dokonany został zamach na austriacką stację iskrową, zbudowaną niedawno na Bisamberg pod Wiedniem.

Nieznani sprawcy, prawdopodobnie narodowi socjaliści, poczęli przecinać nożycami drut kolczasty, otacza-

jący stację. Straż policyjna zaskoczyła ich przy tej robocie i dała kilka strzałów. Sprawcy zdolali uciec w ciemności. Dwóch z nich odniosło prawdopodobnie rany.

Kłeska głodowa na Ukrainie sowieckiej

Od stycznia do sierpnia zginęło podobno z głodu 6 milionów ludzi

Berlin (KAP). Według wiarogodnych informacji, zebranych przez prasę niemiecką, katastrofa głodu na Ukrainie sowieckiej przybrała tak potworne rozmiary, iż w ciągu ośmiu miesięcy od stycznia do sierpnia br. zginęło tam śmiercią głodową sześć milionów ludzi.

Jak obliczają, w tym samym cza-

nie około dziewięciu milionów głodujących chłopów porzuciło swoje wsie i ruszyło w poszukiwaniu chleba do innych okolic Rosji. Niektóre okręgi, jak Winnica i Czernichów, są z tego powodu wyludnione.

Centralny rząd sowiecki w Moskwie powołał do życia specjalny urząd, którego zadaniem jest osiedlanie w tych wyludnionych okęgach Ukrainy Wielkorusów i Żydów.

Ze przytoczone wyżej cyfry odpowiadają rzeczywistości, świadczy choćby ten tylko fakt, że nawet prasa sowiecka mówi o dwóch milionach ofiar klęski głodowej w ostatnim krótkim okresie czasu.

Z uniwersytetu warszawskiego

Warszawa (Tel. wł.). Prasa „sancynacyjna“ atakuje władze uniwersyteckie i zarzuca rektorowi, że zaraz po pierwszym zajściu nie zażądał wkroczenia policji na uniwersytet. Niewątpliwie w związku z temi atakami pozostaje wytoczenie dochodzeń władzom uniwersyteckim i zbadanie stanu ich aktywności względnie bezczynności. (w)

Warszawa (Tel. wł.). Dziś do południa panowała w uniwersytecie i przed uniwersytetem zupełna cisza. Do żadnych zajęć nie dochodziło. Wstęp na uniwersytet odbywa się za specjalnymi przepustkami. (w)

Widoki monarchizmu w Niemczech

(Korespondencja własna „Kurjera Poznańskiego“).

Berlin, 26 października.

W ostatnim czasie dyskutuje się znowu w rozmaitych kołach, zwłaszcza zagranicznych o kwestji monarchizmu w Niemczech. Powodem tych dyskusyj, a także rozmaitych plotek na ten temat jest, być może, częste pojawianie się kronprinca na rozmaitych zebraniach, demonstracyjne ukazywanie się jego na imprezach hitlerowskich i wogóle „pokazywanie się” ludziom. Na przedwczorajszym wielkim zebraniu hitlerowskim w „Sportpalaście”, na którym przemawiał Hitler, kronprinz pojawił się o godzinę wcześniej w zapelnionej już szesnastu sali, czekając na równi z innymi na przyście kanclerza.

Tego rodzaju demonstracyjne zalecanki zwracają oczywiście uwagę. W związku z faktem, że istnieją przecież jeszcze w Niemczech koła monarchistyczne, które chętnie tłumaczą sobie te rozmaite objawy na swoją korzyść, co jakiś czas powstaje zainteresowanie, ile jest prawdy w wymienionych powyżej pogłoskach, i jak się sprawa przedstawia w rzeczywistości.

Niedawno odpowiedział Hitler na odnośne pytanie w wywiadzie korespondenta „Daily Mail” w tym sensie, że sprawa ta nie zajmuje umysłów partji rządzącej, nie potępił jednak idei monarchistycznej jako takiej. Nie pomylimy się zapewne, przedstawiając stan tej kwestji w Niemczech jak następuje:

Hitler, odrzucając wogóle dyskusję na ten temat, jako zupełnie bezprzedmiotową, powiedział prawdę. W rzeczywistości sprawą monarchji nikt, kto ma w Niemczech dzisiaj coś do powiedzenia, się nie zajmuje. Powiemy nawet więcej: istnieje w kołach partji, i to nawet nietylko w jej szerszych kołach, ale także w kołach decydujących najwyraźniejszą niechęć do tej sprawy. Jakąkolwiek możliwość restaurowania dzisiaj monarchji odrzucają one zdecydowanie, i bodaj że czynnik zainteresowane zostały o tem poinformowane, i nie robią sobie, narazie przynajmniej, żadnych iluzji. Wszystkie więc na ten temat pogłoski są nieścisłe. Nastroj w kołach partji jest monarchji zdecydowanie przeciwny, o żadnych planach na ten temat nikt nie myśli.

Jest to zresztą, zważywszy wewnętrzne dążenia obecnych rządów w Niemczech, rzeczą najzupełniej zrozumiałą. Hitler i dowodzony przez niego ruch narodowo-socjalistyczny postawił sobie daleko idące cele przebudowy wewnętrznej narodu i państwa niemieckiego. Ta przebudowa już się rozpoczęła i z tego, co już zrobiono, widać, jak daleko ona jest zakreślona, na jak innej podstawie zamierza ona oprzeć życie i dalszy rozwój narodu niemieckiego. Jest to jednak dopiero początek. Dla dalszej pracy w tym kierunku rządy obecne potrzebują niewątpliwie tego, co się nazywa „wolną ręką”. Nie mogą one i nie chcą być niczem krępowane, władza potrzebna im jest całkowicie i bez żadnych obciążeń.

Otóż nie ulega wątpliwości, że restytucja monarchji w jakimś określonym czasie musiałaby stworzyć takie właśnie niepożądane dla Hitlera i partji skrupowania i hamulce, chociażby nawet on ją przywrócił i od niego była ona zależna. Monarcha — zwłaszcza w Niemczech — stanowiłby zawsze czynnik poważny. Dochodzi do tego fakt, że dzisiaj przywrócenie monarchji siłą rzeczy stałoby się wzmocnieniem tych czynników, które są obecnie najzupełniej usunięte poza nawias życia. Zjawilyby się duchy ancien regime'u, odżyły rozmaite wyobrażenia, przez partję gruntownie zarcucone, zmartwychwstałyby siłą rzeczy pewien balast pojęć, które są wprowadzić już nieżywe, ale których forma, leżąca na uboczu między starymi rupieciami, jeszcze się nie rozłożyła i nie rozsypała, bo na to potrzeba więcej czasu, niż na obalenie jej i odrzucenie. Przy sprzyjających okolicznościach mogłaby się ona jeszcze jakoś zgalwanizować i, nie odżywając wprawdzie w pełni — „przyzycy kształtów żaden cud nie wróci do istnienia” — jednak plątać się i przeszkadzać.

Tego rodzaju możliwości, ani Hitler ani partja nie zamierza urzeczywistniać. Natomiast niezupełnie pozbawione podstaw mogłoby być rozumowanie następujące, dotyczące dzisiaj jeszcze bardzo dalekiej przyszłości:

Jak wiadomo, ruch hitlerowski ma ambicję myślenia na daleką metę okresami historycznymi. Niewątpliwie więc i dzisiejsi jego przywódcy, ludzie bardzo trzeźwi, pomyślą o tem, że i

oni nie są wieczni, i że kiedyś, siłą rzeczy ludzkich, po dwudziestu, trzydziestu czy wreszcie czterdziestu latach, zaczną się usuwać z życia. Powstanie wtedy zagadnienie zapewnienia ciągłości życia państwowego narodu i ciągłości rozwoju tego dzieła, które ruch hitlerowski ma ambicję stworzyć dla swego narodu. Do tego czasu dzieło będzie — tak mogą sobie myśleć przywódcy partji — zupełnie pewnie obrysowane i ugruntowane w życiu narodu. Rozłożą się też i rozpadną w proch wszelkie pozostałości czasów ubiegłych. Samo pojęcie monarchji może otrzymać zupełnie nową treść, pozbawioną partykularystyczno-dynastycznych naleciałości, datujących jeszcze z ancien regime'u. Może sobie przywódcy hitlerowscy to wyobrażają jako ro-

dzaj — że użyjemy niemieckiego słowa — „Volkskaisertum”, to znaczy cesarstwa, zespolonego ściśle z narodem. Taka monarchja, nie dzieląca Niemiec, ale je jak najściślej scalająca i zupełnie pozbawiona partykularyzmów, owsem im zdecydowanie przeciwstawiona, mogłaby stanowić czynnik trwałości, gwarantując ciągłości dokonanego dzieła.

Kreśląc ten obraz, raz jeszcze podkreślamy, że dzisiaj sprawy te nie stanowią żadnego tematu prac obecnych władców Niemiec. Zajęci oni są na prawdę innymi rzeczami. Być też może, że rozwój nasunie inne rozwiązania. Gdy jednak Hitler nie potępił w swojej odpowiedzi zasadniczo idei monarchicznej, to być może nie zamykał on sobie kiedyś w dalekiej przyszłości również takiej możliwości. Obecnie i w określonym czasie o monarchji w Niemczech niema mowy.

JERZY DROBNIK.

Czy wojna bakteryjna będzie równie groźna jak gazowa

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Berlin, w październiku.

Sensacyjny okólnik o hodowaniu przez Niemcy bakterji chorobotwórczych dla celów wojennych, który dzieki przypadkowi dostał się w ręce jednego z dziennikarzy zagranicznych i tą drogą obiegł prasę całego świata, nie przestaje być tematem dyskusji w niemieckich sferach lekarskich, zwłaszcza tych, które o rozległości wspomnianych przygotowań nie były wystarczająco informowane. Oczywiście dyskusja ta prowadzona jest napół prywatnie, ze względu na panujące obecnie w Rzeszy stosunki, a jej odgłosy prawie nie przedostają się do wiadomości szerszego ogółu.

Lekarze niemieccy starają się w pierwszym rzędzie odpowiedzieć na pytanie, czy wojna bakterjami będzie celowa i czy przyniesie rezultaty, oczekiwane przez tych, którzy zamierzają z niej skorzystać. I tutaj zdania są podzielone. Pesymiści zwracają uwagę, że Niemcy już w czasie wielkiej wojny używali bakterji, i to bardzo groźnych, do zgniebienia przeciwnika, z różnym skutkiem. Np. w Rumunii i Włoszech Niemcy usiłowali, z małym zresztą powodzeniem szerzyć epidemję nosaczyny wśród koni, w Rosji zaś epidemję grypy, której ofiarą padła nietylko Francja, o co im najbardziej chodziło, lecz i same... Niemcy.

Wymienione przykłady — według zdania tych lekarzy niemieckich, którzy nie wierzą w skuteczność wojny bakteryjnej — dowodzą, że szerzenie takich chorób infekcyjnych, jak nosaczyna, a dalej cholera, tyfus brzuszny, czerwonka, nie da oczekiwanych rezultatów, gdyż współczesna medycyna daje sobie z niemi radę, rozpatanie zaś epidemji którejkolwiek z chorób, do tej pory nieopanowanych przez wiedzę lekarską, choćby złośliwej grypy, jest bronią obosieczną, mogącą równie dobrze przerzedzić szeregi napadniętego jak i napastnika. Z drugiej strony technika szerzenia zarazków napotka na wielkie trudności. Bomby samolotowe i pociski armatnie nie odegrają tu roli, jaką im przeznaczono. Szkodliwie bowiem odbije się na zawartych w nich zarazkach rozgrzanie, jakiemu ulega pocisk w czasie wystrzału. Zaskądzić siłę chorobotwórczej tak kapryśnych tworów jak bakterje może również nagła zmiana warunków bytu, gdy z ampułki wypełnionej dobrą pożywką, wydosłana się w niekorzystne otoczenie.

Napastnik liczyć może tylko na przenoszenie ampułek z bakterjami przez szpiegów, których zadaniem będzie zatrucie wody i środków spożywczych, co napotka na trudności, gdy upatrzone na ofiarę będzie pilnie strzeżona odpowiednich obiektów (rzeźnie, wodociągi, studnie), a pouczona ludność trzymać się będzie zasadniczych postulatów higieny. Wreszcie podkreślają niewierzący w skuteczność wojny bakteryjnej ogromne koszty, jakie pociągnie za sobą przygotowanie i utrzymanie „materjału bakteryjnego” w stanie nadającym się do użytku dla celów wojennych w takiej ilości, by mógł on zaskądzić napadniętemu, oraz znany już dzisiaj fakt, że do przygotowań do wojny bakteryjnej przystąpiła się niedawno Anglja, a czynią je i inne państwa, które w razie ataku będą mogły zrewanżować się Niemcom. Ten ostatni argument oba-

wa o własną skórę, jest dla wielu Niemców najbardziej przekonujący.

Inaczej zapatrują się w Niemczech na ewentualną wojnę bakteryjną te sfery lekarskie, które są jej zwolennikami. Radzą one zastosować wówczas arsenał najgroźniejszych zarazków z tyfusem plamistym i dżumą na czele przeciw ludziom, z węglikiem i nosaczyną przeciw zwierzętom i ludziom. Chodzą również wśród wtajemniczonych słuchy o możliwości stosowania śpiączki. Nie zapomina się również o pasorzytach roślinnych, których zadaniem będzie niszczenie plonów.

Trudno dzisiaj rozstrzygnąć, kto ma rację co do skuteczności wojny bakteryjnej, jeśli się zważy, że nawet w czasie bardzo gwałtownej epidemji grypy nie wszyscy na nią zapadają, że człowiek zdrowy może mieszkać w jednym pokoju z chorym na tyfus lub cholere, bez obawy zakażenia się, jeśli wystrzeżać się będzie przeniesienia danych zarazków do ust, przed czem można się bardzo łatwo ustrzec, że w czasie ostatniej epidemji dżumy w Indiach zginęło 700 tys. tubylców i niespełna tuzin białych, gdyż ci ostatni zachowywali nakazy higieny. Po uwzględnieniu tych danych trudno z całą pewnością odpowiedzieć, czy wojna bakteryjna będzie równie groźna jak wojna gazowa. Przy obecnym stanie zapobiegania, raczej nie.

„Ciche” spory lekarzy niemieckich w sprawie skuteczności wojny bakterjami nie spowodują nawet w razie „zwycięstwa” jej przeciwników wycofania przez rząd niemiecki okólnika, nakazującego kilkunastu zakładom produkcję bakterji na użytek armji, tembardziej, że okólnik ten będzie miał jedną „dobrą” stronę: da zajęcie niejednemu bezrobotnemu lekarzowi niemieckiemu, których liczba w Niemczech jest większa, niż gdzieindziej.

Dr. K.

Emigracja polityczna

Od kilku dni prasa „sanacyjna” zajmuje się gorliwie b. więźniami brzeskimi, zirytowana wiadomościami, że kilku z nich podobno przebywa zagranicą. Piorunuje na nich za to, że rozpoczęli oni „emigrację polityczną”, że zerwali wszystkie węzły, odczyściwszy z państwem, że ścigną na siebie gniew i przekleństwa „ludu”. Prasa „sanacyjna” używa sobie przedewszystkiem na Witosie, opowiada o jego rodzinnych i majątkowych sprawach, o kapitałach w bankach zagranicznych, willi tu, pensjonacie tam itd.

Odpowiada na to organ Stronnictwa Ludowego „Piast”:

„Czy możliwą byłaby ucieczka zagranicę bez wiedzy władz, bez paszportów i t. p.

„Jedno jest tylko po wyroku skazującym pewne. Wobec pozbawienia praw obywatelskich więźniów brzeskich i solidarnego obowiązku zapłaćcenia kosztów, które wynoszą przeszło 100.000 złotych, więźniowie brzescy, po odciernieniu kary względnie po amnestji co do kary — muszą wyjechać zagranicę dla chleba.

„Kiernik, Lieberman, Putek tracą prawo prowadzenia kancelarji, Witos traci swoje folwarki, o których tyle brechtala prasa „sanacyjna”, t. j. realność w Wierzchosławicach, owoc ciężkiej pracy całego życia.

„Długoletnie więzienie nie przysparza sił, lecz przeciwnie, niejednemu rujnuje zdrowie.

Przejmowanie gruntów za należności państwowe

Rada Ministrów uchwaliła projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o przejmowaniu na własność państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

Projekt ten przewiduje przejmowanie gruntów wzamian za ciężące na tych nieruchomościach podatki, daniny publiczne i pożyczki udzielone przez państwo. Ponadto na wniosek banków państwowych lub prywatnych, jak również instytucji ubezpieczeń społecznych grunty będą mogły być przejmowane przez państwo za należności tych instytucji.

Przejmowanie gruntów przez państwo dotyczy należności, posiadających przywilej zaspokojenia z nieruchomości z pierwszeństwem przed innymi obciążeniami, oraz należności zapisanych w księgach hipotecznych na pierwszym lub bezpośrednio dalszych miejscach. Za pozostałe należności grunty przejmowane będą tylko wówczas, gdy należności te powstały z tytułu podatków i danin publicznych płatnych przed 1 stycznia 1933 r.

Przepisy ustawy stosują się do nieruchomości ziemskich powyżej 200 ha, oraz do gruntów niezabudowanych, położonych w granicach lub w sferze interesów mieszkaniowych miast. — Przejęte grunty ziemskie będą przeznaczone na cele parcelacyjne, grunty miejskie zaś na cele rozbudowy miast.

Wszczęcie postępowania w sprawie przejęcia przez państwo gruntów nastąpić może, o ile należność nie została uiszczona w ciągu 12 miesięcy po terminie płatności. Decyzja co do wszczęcia postępowania należy do wojewody, a odpowiedni wniosek przedkłada prezes Izby Skarbowej. Wszczęte postępowanie podlega umorzeniu w wypadku uiszczenia przez dłużnika należności wraz z kosztami. Rozporządzenie zawiera również przepisy dotyczące szacunku gruntów przejmowanych przez państwo za wymienione należności.

Redukcje kolejarzy

W związku z nową ustawą uposażeniową pracowników państwowych rozeszły się pogłoski, że rząd zamierza przeprowadzić redukcję wśród tych pracowników, którzy posiadają jakiś majątek nieruchomy. Zamiar ten dotyczą przedewszystkiem kolejarzy, z których wielu posiada własne domy lub kilka morgów gruntu w pobliżu stacji kolejowych.

Film żydowski szkalujący Polskę

Jak donosi prasa polsko-amerykańska, w Chicago w jednej z największych sal widowiskowych wyświetla się film żydowski, szkalujący w ohydny sposób Polskę. Film ten przedstawia prześladowanie Żydów w trzech okresach historii: w starożytnym Rzymie, w średniowiecznej Hiszpanji i w nowożytnej Polsce. Kwestję prześladowania Żydów w innych państwach europejskich, a w szczególności zarówno w dawnej Rosji, jak i we współczesnych Niemczech, całkowicie pominięto.

Scena polska tego filmu, wedle prasy amerykańskiej, przedstawia się jak następuje: „Na scenę wchodzi Polish Nobleman — jak głosi program — czyli polski szlachcic, który zmusza Żyda do tańca, a gdy ten, w jego opinii, nie tańczy dość szybko, bije go batem. Epizod ten kończy się sceną, przedstawiającą grupę Żydów unoszących pobitego i rzucających kłutwę na swych ciemiężców, t. j. na Polskę”.

Rzecz charakterystyczna, film ten został wyprodukowany przez Żydów niemieckich, których Hitler wyrzucił, a Polska im tak gościnnie otwiera swe podwoje. Tak nam się Żydzi wywdzięczają!

Związek Młodych Narodowców

Zarząd Grodzki i Powiatowy Z. M. N. postanowił przystąpić do zmiany legitymacji wszystkich członków Z. M. N. Wymiana legitymacji odbywa się codziennie w godzinach dyżurów.

Narodowa Demokracja wzrasta w siłę

Stwierdza to pismo niemieckie

Warszawa (Tel. wł.) „Kurjer Warszawski” podaje wiadomość, że berliński „Boersen-Courier” omawiając sytuację w Polsce w artykule wstępnym twierdzi, że demokracja narodowa posiada największe szanse objęcia w Polsce z czasem władzy po

obecnym rządzie. Narodowa Demokracja rośnie, jak stwierdza dziennik berliński, coraz bardziej w siłę, zyskuje coraz większe zastępy młodzieży dzięki hasłom antyniemieckim i antyżydowskim. (w)

Porachunki polityczne w Irlandji

London (Tel. wł.) Na członka parlamentu północnej Irlandji, konserwatystę maj. James MacCormicka dokonano wczoraj w Belfascie zamachu. Nieznani osobnicy rzucili się na MacCormicka, gdy wychodził z domu, trzymając teczkę z aktami Zranniwszy majora w rękę napastnicy pobili go i powalili na ziemię, poczem zabrali teczkę z aktami i zbiegli. MacCormick usiłował przez część drogi gonić uciekających, wskutek

jednak upływu krwi musiał pościgu zaniechać i padł zemdlony. Leżącego na ulicy bezprzytomnego majora znaleziono niebawem w kałuży krwi i odstawiono do szpitala.

MacCormick w ubiegłym tygodniu wygłosił bardzo agresywną mowę przeciw partji republikańskiej Irlandji, którą oskarżył o współudział w morderstwie pewnego oficera policji. Przypuszcza się, że zamach był aktem zemsty za to jego wystąpienie.

Atak gazowo-lotniczy na Przemysł

Przemysł (PAT). Dziś odbył się w Przemyslu próbnym atak gazowy i lotniczy. O godz. 10-ej przedpoł. rozległy się ryki syren kolejowych a we wszystkich kościołach uderzono w dzwony. W tym momencie pojawiły się nad miastem samoloty, które rozpoczęły bombardowanie miasta. Równocześnie na rogach ulic zjawili się żołnierze, którzy zapalali świece dym-

ne. Najsilniej atakowane były gmachy rządowe i samorządowe oraz dwa mosty na Sanie. Publiczność, znajdująca się na ulicach, schroniła się do schronów. Ustawione dokoła miasta karabiny maszynowe ostrzeliwały samoloty. Atak trwał około 46 minut, poczem syreny dały znak zakończenia go.

Śmiertelna bójka zwaśnionych rodzin

Cieszyn (PAT). We wsi Niebory powiecie czeskokoczińskim przyszło do wrwawej bójki pomiędzy dwiema rodzinami chłopskimi. Nienawiść powstała na tle zeznań sądowych, poczynionych na niekorzyść jednej ze stron. Dwaj bracia Pniokowie, dobrawszy kilku towarzyszy, napadli w nocy na swych przeciwników, braci Kuśnie-

rzów Wywiązała się bójka na palce i kije, która zakończyła się śmiercią jednego z Kuśnierzy oraz ciężkim poranieniem Pnioka i Cieślara. Zandarmerja aresztowała trzech głównych sprawców bójki, których pod silną eskortą odstawiono do więzienia w Cieszynie Czeskim.

22 milj. deficytu we wrześniu

Warszawa (Tel. wł.) Ogłoszono zestawienia statystyczne, dotyczące budżetu w miesiącu wrześniu. Otóż dochód w tym czasie wynosił 155.096.000 zł, a rozchód 176.973.000 zł, deficyt przeto wynosił 21.900.000 zł. W ciągu pierwszych 6 miesięcy dochody skarbu państwa wynosiły 876.678.000 zł, a rozchody 1.013.902.000 zł. Niedobór zatem w ciągu tego czasu wyniósł 137.229.000 zł. (w)

mowała polskiego śpiewaka entuzjastycznie, wywołując go kilkakrotnie. Po koncercie zebrana przed wejściem do sali koncertowej publiczność urządziła Kiepurze owację.

Gen. Weygand w Maroko

Paryż (Tel. wł.). Generalissimus francuski gen. Weygand udaje się w tych dniach do Maroka, gdzie ma opracować przygotowawcze plany do projektowanych operacji na froncie, zwłaszcza w części południowego Maroka.

Wedle „Echa de Paris” planowe operacje wojskowe mają na celu usmierzanie stale powtarzających się w tych okolicach zaburzeń. W związku z tem, narazie nie może być mowy o zmniejszeniu liczby francuskich wojsk kolonialnych w Maroko.

Nagła śmierć

Berlin (Tel. wł.). W ostatniej „Germanji” podano wiadomość o „nagłym zgonie” Bernarda Ottego, długoletniego działacza katolickiego robotniczego.

Otte był przez szereg lat sekretarzem jeneralnym chrześc. związków zawodowych (Christliche Gewerkschaften), a w r. 1928 został wybrany prezesem Międzynarodówki Ch. Z. Z. Do ostatnich chwil przeciwstawiał się hitleryzmowi.

Zmarł — jak donosi „Germania” — skutkiem „tragicznego wypadku automobilowego” na Śląsku, dokąd się wybrał, aby wyszukać mieszkanie dla siebie i rodziny...

Czy „nagły zgon” Ottego nie przypomina innych, podobnych nagłych zgonów w Niemczech w czasie reżimu Hitlera?

Wystraszył się i — wyzdrowiał

Wilno (Tel. wł.). Jedno z tutejszych pism donosi o niecodziennym, wesolem wydarzeniu:

Niejaki Izaak Śnipiski, krawiec z zawodu, zachorował na silne bóle wewnętrzne, wobec czego przewieziono go pogotowie do szpitala, gdzie go przyodziano w chałat i ostrożnie, pod ręce zaprowadzono do wielkiej sali, Izaak jednak spojrzawszy na czekające nań łóżko, krzyknął, wyrwał się i

uciekł, pędząc w chałacie i pantoflach przez ulice miasta do domu, ścigany bezskutecznie przez służbę szpitalną. Myślano, że zwarjował. Stało się na szczęście inaczej, bo p. Izaak Śnipiski zupełnie wyzdrowiał i to podobno dlatego, że wchodząc do sali szpitalnej przypomniał sobie, że na łóżku, na którym miał spocząć, umarł przed rokiem jego brat, przy którym czuł aż do chwili zgonu.

Wspomnienie to podobno tak wstrząsnęło Izaakiem, że ku ogólnej radości szpitala i rodziny wyzdrowiał.

Nieostrożność z bronią

Miechów (PAT). W Przemęchanach pow. miechowskiego wydarzył się tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą śmierć dziecka. Miechowski Rydzewski, wracając z polowania, polecił wyczyścić dubeltówkę swemu 16-letniemu słuzącemu. Ten nie wiedząc, że broń jest nabita, spowodował wystrzał, zabijając małe dziecko Rydzewskiego.

Budżet Prus

Berlin (PAT) Pruska rada min. uchwaliła budżet dodatkowy wyrażający się po stronie dochodów i wydatków sumą 46,2 milj. mk. Według urzędowej agencji pruskiej w sumie tej mieści się po stronie dochodów 31,5 milj. mk., uzyskanych z konfiskaty majątków organizacji antypaństwowych w Prusiech.

Europa budzi się...

J. Heftman („Emanuel”) wskazuje w „Momencie” na to, że nastroje przeciwydowskie wzmagają się w świecie, a narody rdzenne pragną przywrócić swoje utracone na rzecz Żydów „prawo gospodarza”:

„Nie należy zapominać, że uniformy Hitlera, uroczystości, swastyki, hasła i demagogja rasowości w niezwykle silnym stopniu podobają się młodzieży, pomijając już szerokie masy nieszczonej inteligencji, oczekującej na stanowiska po usunięciu z nich Żydów.”

Dla Żydów jest wysoce niebezpieczne hasło aryjskości, które zyskuje uznanie nawet w Anglii:

„Cała Europa zaczyna mówić o Aryjczykach i nie-Aryjczykach, nietylko w kraju Hitlera o tem mówi się. Na tem nie koniec Doszliśmy do tego, że w kraju tak cywilizowanym, jak Anglja, wielkie dzienniki występują przeciw temu, aby dawać zatrudnienie żydowskiemu zbiedzom z Niemiec. Pisma własne o największym nakładzie, jak np. prasa lorda Beverbrooka, w zeszłym tygodniu podniosły alarm z powodu dopuszczenia do tego, ażeby obcy otrzymywali zajęcie w Anglii, kiedy w kraju istnieje cała armja (2 miliony) ludzi bez pracy.”

Europa zaczyna się budzić ze swego uśpienia.

Pod władzą serca!

Dziwny tytuł, prawda! Ale nastąpił już takie „kryzysowe czasy” (wprawdzie nie dla wszystkich), że tylko serce przypomnieć nam może, że tyle, tyle biedy wkoło nas cierpi i szuka pomocy.

Nastanie wnet zima, a tu potrzeba płaszcza, jakiegoś ubrania. Dzieciakom też buty z nóg spadają. Trudno przecie cały dzień w łóżku leżeć, bo i za pracą obejrzeć się trzeba i dzieciaki do szkoły posłać. Aż strach pomyśleć o tej zimie, co tak chytrze i cicho jak złodziej przyjdzie.

A w szatni Poznańskiego Okręgu „Caritas” (Podgórną 10 a), który chciałaby przecie pomóc jak największej liczbie ubogich, — pustki na półkach.

Rozpoczęła się już wprawdzie zbiórka pieniężna po domach na zakup odzieży dla najbiedniejszych. Chodzą już kwatarze zaopatrzeni w legitymacje i listę ofiar (z pieczętką P. O. Caritas i Starostwa Grodzkiego). W imieniu ubogich proszę o datek lub też o zadeklarowanie ofiary z odzieży używanej.

Przecież dobrzy ludzie pomocy nie odmówią, bo są, bo będą pod władzą serca, które o obdarych drżących z zimna biedakach nie zapomni.

Zapisy na członków wspierających T. C. L. przyjmują wszystkie redakcje miejscowych pism. Biura Zarządu T. C. L. znajdują się przy ul. św. Marcjana 37, tel. 10-50 gdzie przyjmuje się zapisy na członków.

Zebrania

Każde ugrupowanie polityczne, zwłaszcza w okresie przedwyborczym, zbiera datki pieniężne na swoją akcję. I to jest całkiem normalne. Ale nie-normalnym i niegodnym jest kołatanie po pieniądzu do swoich przeciwników politycznych. A tak postępuje oczywiście „sanacja”, która rozesała obecnie imienne wezwania do różnych narodowców, wzywając ich do składania ofiar na akcję wyborczą „sanacyjnego”, jak wiadomo Narodowego Bloku Gospodarczego, licząc zapewne, że przymiotnik „narodowy” wprowadzi naiwnych w błąd. „Sanacja” do twarzy z tą zebranią, lecz narodowcy składac będą ofiary na „Obóz Narodowy Niezależności Obywatelskiej i Pracy Gospodarczej”.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrocie nieoficjalnym w Warszawie 5.96 — 6.00 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.97 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 212.00 zł, gotówką 209.25 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173.11 do 173.37 zł, gotówką 172.77 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIEŻNA

Poznań, 27. 10. 1933 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers 48% oraz za 4% poz. inwest. 101.—; pozatem obracano 4% premj. dol. po 49.50

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. handlowano mniejszą ilość — niekwalifikującą się do notowania — 4 1/2% dolarowych listów zast. po 37.— w placeniu (przy kursie dolara 5.96); natomiast 4 1/2% dolarowe listy zast. w złocie handlowano po 40.— (przy kursie dolara 8.90) Pozatem ofiarowano 4% listy zast. konwert. po 38 1/2% i w końcu obracano 4 1/2% zlotowe listy zast. po 36.—

Akcje bankowe i przemysłowe bez notowania

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)
5% poz. konwersyjna 48% P.
4 1/2% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 8.90 40% +
4% listy zastaw. konw. ostempl. P. Z. K. 38 1/2% O

(Kurs w złotych)
4% poz. premj. dol. serja III 49 1/2% +
4 1/2% zlotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 36 — +
4% premj. poz. inwestycyjna 101.— P
Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 27. 10. 1933 r.
Warunki: Handel hurtowy paryetel Poznań, ładunki wagonowe dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1 żyto 727 g/l. 2. pszenica 756 g/l. 3. owies 500 g/l.

Ceny transakcyjne
Żyto 390 tonn par Poznań 14,75
Żyto 75 tonn par Poznań 14,88 1/2
Żyto 60 tonn par Poznań 14,60

Ceny orientacyjne
Żyto 14,50 — 14,75

Usposobienie spokojne.
Pszenica 19,25 — 19,75
Usposobienie spokojne.
Jęczmień browarowy 15,75 — 16,50
Usposobienie spokojne.
Jęczmień 695—705 g/l 13,75 — 14,00
Jęczmień 675—685 g/l 13,25 — 13,50
Usposobienie spokojne.
Owies 13,25 — 13,50
Usposobienie spokojne
Mąka żytnia 65% wł work. 20,75 — 21,00
Usposobienie spokojne
Mąka pszenna 65% wł work. 31,50 — 33,50
Usposobienie spokojne.
Otręby żytnie 9,75 — 10,25
Otręby pszenne 9,00 — 9,50
Otręby pszenne (grube) 10,00 — 10,50
Rzepak zimowy 39,00 — 40,00
Gorczyca 37,00 — 39,00
Wyka latowa 14,00 — 15,00
Peluska 13,00 — 14,00
Groch Viktoria 21,00 — 25,00
Groch Folgera 22,00 — 25,00
Koniczyna czerwona 10,00 — 15,00
Koniczyna biała 90,00 — 120,00
Koniczyna żółta odluszczone 90,00 — 110,00
Ziemniaki jadalne 2,45 — 2,70
Ziemniaki fabr. za kilo % 13 1/2
Makuch iniany 18,00 — 19,00
Makuch rzepakowy 15,00 — 15,50
Makuch słonecznikowy 15,50 — 19,50
Śrut Soja 23,00 — 23,50
Mak niebieski 58,00 — 62,00

Ogólne usposobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 540 tonn, pszenicy 150 tonn, otrąb żytnich 45 tonn, grochu Viktoria 15 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.
Poznań, 27. 10. 1933 r.
Spędzono: buhajów 6, Krów 19 świni 299, prosiąt 220, cieląt 140, owiec 70, razem 754 zwierząt.

Każda matka czuje się szczęśliwą,

gdy dziecko jej wzbudza podziw swym zdrowym i wypielęgowanym wyglądem. A zatem do 10-tego roku życia tylko

MYDŁO DLA DZIECI NIVEA

które wyrabiane jest według przepisów lekarskich specjalnie dla wrażliwej cery dziecięcej. Łagodna piana tego mydła wnika łatwo w pory skórne, oczyszcza je i umożliwia swobodne oddychanie skóry. Cena: Zł. 1.20

Gotów! — a teraz NIVEA

Wystarczy zupełnie lekko natrzeć. Praca domowa nie pozostawi wntczas na rękach żadnych śladów. Przekonamy się, że skóra stanie się wkrótce jak aksamit delikatną i przytem dostatecznie odporną. Krem Nivea wnika całkowicie w głębi skóry, nie pozostawiając po sobie tłustego połysku.

Ceny KREMU NIVEA są dla każdego przystępne: pudełeczko blaszane kosztuje tylko zł. 0.40-2.60. tuba cynowa zł. 1.35, 2.25

Polski produkt firmy: PEBECO, Spółka Akcyjna w Poznaniu

LISTY Z BYDGOSZCZY

S. O. S.

Tak! drodzy Czytelnicy. — Jeżeli tak dalek pójdzcie, to niebawem przestanę zupełnie pisywać do was listy z Bydgoszczy. I to nie dlatego, że Redakcja ma już dosyć mojej pisaniny. O nie! Tylko z tej poprostu przyczyny przestanę pisywać z Bydgoszczy, że maluczko, a nie będzie już zupełnie... Bydgoszczy. Tak jest! Nie będzie. Od szeregu lat likwiduje się w Bydgoszczy systematycznie jedną instytucję po drugiej. Dziś już niewiele pozostało. Z dawnej dumnej kandydatki do godności stolicy Pomorza, została się już tylko... stolica powiatu, drżąca o swoją skromną godność. A jeśli jeszcze zlikwiduje się i starostwo, to coż pozostanie? Pozostanie wielka, rozlazła wieś z tramwajami i elektrycznością. I już nie będzie ani Bydgoszczy, ani Wenecji nad Brdą. I już także nie będzie listów z Bydgoszczy.

I dlatego to, zamiast nagłówka, wypisałem nad moim listem, groźne: S. O. S. Ratujcie Bydgoszcz! Ratujcie moje listy!!

Bardzo dawno temu, kiedyś to po raz pierwszy napisał do was mój list. Nie zależało mi wcale tak bardzo na tem, abyście moje listy otrzymywali. Miałem wówczas takie samo mniej więcej wrażenie, jak ktoś, kogo po raz pierwszy postawią przed mikrofonem. Gada człowiek do tego tajemniczego zegarka i gada, a ta bestja ani drgnie. Więc gadając, myślisz sobie bracie jednocześnie, że to wszystko jest bujda, i że nikt ciebie wogóle nie słyszy, prócz tej nieszczęsnej speakerki, która siedzi obok i ziewa. Tak samo było mniej więcej, kiedyś wysyłał do was mili czytelnicy, moje pierwsze listy. Piszę i piszę, a wy nic. Zupełnie, jak w tej historii z dziadem, który:

— wciąż przemawiał do obrazu,
— a obraz doń ani razu.

Aż tu, po długim, długim milczeniu przyszła pierwsza odpowiedź na moje niezliczone listy. Przyszła potem druga, potem trzecia, no a teraz, to się już mocno, ja i moi czytelnicy z sobą pokochaliśmy, bo bardzo często otrzymuję listy z wyzyskami i pogrozkami.

Mógłbym z tych wszystkich listów pisanych do mnie skleić pierwszorzędną „list z Bydgoszczy“. Byłoby to i zabawnie i wygodnie. Raz by się przynajmniej moi czytelnicy na coś uczciwego przydałi. Napisaliby feljton za mnie. Ale nie z tego. Redakcja by się wnet dowiedziała i skreśliłaby mi moje honorarium. A tej katastrofy moi wierzyciele nigdy nie przeboleli.

Zatem, nolens volens, muszę się po-fatygować osobiście.

Muszę tembardziej, że któryś z krewkich kinomanjaków bydgoskich

zagroził mi najgorszymi konsekwencjami, jeśli jaknajprędzej nie odwołam oszczerstwa, rzuczonego w jednym z ostatnich listów na tygodniki filmowe Foxa. Napisałem wówczas niebacznie, że „Polskie Tygodniki Foxa“ — wcale nie są „Polskie“, bo od stu lat je oglądam, a jeszcze nigdy nie natrafiłem w nich na obrazek z Polski. Otóż mój kinoman stwierdza uroczyście i pod przysięgą, że to... nieprawda, że owszem, był raz taki tygodnik, w którym wyświetlano tylko zdarzenia z Polski. Fox pono wysłał wówczas specjalną ekspedycję do Polski i „nakreślił“ od razu: Moment odsłonięcia pomnika Wilsona. — Wesele Góralskie. — Ćwiczenia pułku Podhalańskiego i wyprawę „Daru Pomorza“. Ano trudno. Zostałem przyściśnięty nie tylko do muru, ile do ekranu i — odwołuję. I ogłaszam, że raz na sto lat, czasem i częściej polski tygodnik Foxa wyświetla zdjęcia z Polski, i — że pan Fox nie jest znowu taki fuks, jak to o nim napisałem.

— Zalatwione!

Ale nie wszystko. Mam jeszcze przed sobą ciężką przeprawę z narzeczonym Lotki. Nie znacie jej? Pisałem przecież o niej szeroko. Lotka, to jest przecież ta właśnie dzielna wioślarka, która na ostatnich regatach kobiecych wzięłaby była nieomal pierwszą nagrodę, gdyby nie była popuściła wiosła. Otóż narzeczony Lotki, członek: B. B. B. (Bydgoskie bractwo bokserkie) pisze do mnie, nie bez ciężkich pokaleczeń ortografii, że to jest fałsz i podle kłamstwo o tem... popuszczeniu. Że to nie Lotka popuściła, tylko Anna. A w post scriptum dodaje jeszcze słodko: „... jeżeli pan tego nie sprostuje o tem popuszczeniu, to ja panu tak popuszczę, że pan już nigdy pary nie popuści...“

Ależ dobrze, dobrze mój zakochany bokserze, — popuszczam i to co prędzej.

Tem prędzej zresztą, że list mój chciałbym skończyć pięknie. Tak pięknie, jak piękna jest jedna z moich czytelniczek. Napisała do mnie list aż z Katowic. Jest tam od niedawna, a już podbiła wszystkie serca. Wcale się nie dziwię, bo kiedy była jeszcze wśród nas, też kochaliśmy się w niej wszyscy. — I podziwialiśmy także. Bo Zofja Barwińska, ta czarująca i bardzo utalentowana artystka dramatyczna. Pisze do mnie, że tęskni za Bydgoszczą i że bardzo często najlepiej ją wspomina. Tak pisze, a ucieka przecież z Bydgoszczy. I Jadwiga Zaklicka też jutro od nas ucieknie. I wszystko ucieka, i wszystko tu likwidują i dlatego kończę ten list tak, jak go zacząłem: Ratujcie Bydgoszcz!!

S. O. S.

MAT.

Przepisy wyborcze do rad miejskich

(Ciąg dalszy)

Spisy wyborcze

wyłożone będą do przejrzania przez 7 dni w lokalach komisji okręgowych od 12 listopada do 19 listopada.

Gdzie są osobne obwody głosowania, tam sporządza się obwodowe spisy, gdzie ich niema, okręgowe, a gdzie niema i okręgów osobnych, spisy główne. Zarząd miasta może uchwalić jednak sporządzenie spisu głównego oprócz okręgowych, lub obwodowych. Zarząd miejski uchwała także, czy spisy okręgowe lub obwodowe mają być sporządzane według ulic i numerów domów, czy według porządku alfabetycznego. Spisy sporządza się w zasadzie według rejestru mieszkańców. O wpisaniu rozstrzyga rzeczywiste zamieszkanie, o ile wyborca jest zapisany w rejestrze lub ma prawo być w nim zapisany. Te komisje ob-

wodowe, które przeprowadzają głosowanie, otrzymują po dwa egzemplarze spisów, wyższe po 1 egz.

Reklamacje do komisji okręgowej może wnosić każdy mieszkaniec z powodu pominięcia siebie, lub innego wyborcy, lub z powodu nieprawidłowego wpisania kogoś i to tak pisemnie jak ustnie do protokołu, ale z przedłożeniem dowodów. Reklamacje z powodu pominięcia powinny być zalatwane bezzwłocznie, a najpóźniej do 22 listopada. O reklamacji przeciw wpisaniu winna komisja najpóźniej dnia następnego zawiadomić wpisanego, a ten już w ciągu następnego dnia winien wnieść swoją obronę. O decyzji winna go komisja uwiadomić najpóźniej do 22 listopada.

Wybór bez głosowania

następuje wtedy, jeśli „zgłoszona została“ tylko jedna lista kandydatów, conajmniej z liczbą kandydatów dwa razy większą od listy mandatów.

Głosowanie

odbywa się od godz. 9 do 19. Po godzinie 19 mogą oddać głos tylko ci, którzy w chwili zarządzenia zamknięcia głosowania znajdowali się już w lokalu wyborczym. Przez cały ten czas w lokalu wyborczym muszą być obecni przewodniczący komisji (zastępca) i najmniej 2 członków (zastępcy).

Mężowie zaufania list mają prawo przebywać w lokalu wyborczym, ale muszą się wykazać imieniem pismem delegacyjnym, wydanym przez pełnomocnika listy i posiadać prawo wybierania w danym mieście (niekoniecznie w danym okręgu wyborczym).

W lokalu wyborczym i w promieniu 100 metrów nie wolno rozdawać kart wyborczych, wygłaszać przemówień, ani agitować. Odnosi się to i do mężów zaufania, których przewodniczący może kazać usunąć w razie nieostojnego zachowania się. Komisjom wyborczym mogą być dodane posterunki

policyjne.

Po sprawdzeniu, że urna wyborcza jest próżna, nie wolno jej otwierać aż do ukończenia głosowania.

Karty głosowania muszą być białe i zawierać 1) numer listy, 2) nazwiska z pośród kandydatów, zgłoszonych na tej liście. Treść karty może być pisana ręcznie lub odbita mechanicznie. O formacie karty nie regulamin nie mówi. Wyborca wypisuje tyle nazwisk, ile jest mandatów w danym okręgu. Jeśli na jednego kandydata chce oddać więcej niż jeden głos, wypisuje jego nazwisko tyle razy, ile chce mu dać głosów. Niektóre nazwiska (czy drukowane, czy wypisane na liście) wyborca może skreślić i wypisać inne.

Kartę wkłada wyborca do otrzymanej od przewodniczącego komisji koperty ostemplowanej pieczęcią zarządu miejskiego — jednakowej barwy i formatu bez żadnego oprócz stempla znaku odróżniającego, poczem oddaje przewodniczącemu komisji, który ją wrzuca do urny. Komisja może żądać stwierdzenia tożsamości wyborcy; jeśli niema on dowodu osobistego, może powołać się na dwóch wiarogodnych świadków znanych komisji.

Wybory w d. 26 listopada odbędą się także w mniejszych miastach

Przypuszczenia, że wybory do rad miejskich odbędą się nie tylko w większych miastach Wielkopolski i Pomorza, liczących ponad 10.000 mieszkańców, ale także w mniejszych miastach i miasteczkach, sprawdzili się.

Jak się dowiadujemy, w dniu wczorajszym starostwie rozesłali rozpo-

ządzenia, rozpisujące wybory w mniejszych miastach.

Wobec tego apelujemy do narodowców we wszystkich miastach i miasteczkach obu województw, by z całą energją prowadzili akcję wyborczą na rzecz Obozu Narodowego.

Przyczyną szybkiego łysienia

bywa często zmywanie głowy zimną wodą, zwłaszcza u osób cierpiących na łupież lub inne przypadłości natury łojotokowej. Jedynym środkiem zapobiegawczym jest: mycie głowy co tydzień znośnie gorącą wodą i Szampoonem dr. Lustra.

Tg are.

Przed wyborami do rad miejskich

Okręgi i obwody wyborcze w Bydgoszczy

Jak donosiliśmy już, do wyborów do rady miejskiej władza administracyjna podzieliła Bydgoszcz na 14 okręgów i 54 obwody. Pośród obwodów 53 są dawne, w granicach takich, jak do poprzednich wyborów radzieckich i sejmowych, a 54-ty nowo utworzony, w północno - wschodniej części przedmieścia Bielawki.

Okręg I obejmuje Stare Miasto, ul. Gdańską i okolicę pl. Kochanowskiego; dawne obwody 1, 2, 3, 20 i 22.

Okręg II — ul. Dworcowa, Marsz. Focha i ulice sąsiednie, czyli dawne obwody 4, 8, 13 i 16.

Okręg III — okolicę głównego dworca kolejowego i Jachcice, jak również część Bielaw, czyli obwody 7, 9, 46 i 48.

Okręg IV — okolica Garbar i początek Okola, czyli obwody 5, 37, 38.

Okręg V — część Okola i Wilczak Wielki, czyli obwody 36, 39, 40 i 42.

Okręg VI — okolica Św. Jańskiej i Bocianowa; obwody 11, 14 i 18.

Okręg VII — okolica na zachód od środka ul. Gdańskiej; obwody 10, 12, 15 i 17.

Okręg VIII — na wschód od ul. Gdańskiej oraz Bielawy i Bartodzieje Wielkie; obwody 19, 21, 47, 49 i 54.

Okręg IX — część Szwederowa, część Toruńskiej i Bielce; obwody 23, 34 i 35.

Okręg X — część Toruńskiej i Szwederowa; obwody 24, 25 i 26.

Okręg XI — część Szwederowa i Biel-

daszkowo; obwody 30, 32 i 33.

Okręg XII — część Wilczaka i Szwederowa; obwody 27, 28, 29, 31 i 41.

Okręg XIII — część Okola i Czyżkówko; obwody 43, 44 i 45.

Okręg XIV — Rupienica, Bartodzieje Małe, Kapuściska, Fordonek, czyli obwody 50, 51, 52 i 53.

Jak widać z powyższego, do poszczególnych okręgów należą dzielnice niezawsze ze sobą sąsiadujące w wielu nawet wypadkach bardzo daleko od siebie położone. Utrudniać to będzie orientację obywatelstwa i powodować może w wielu wypadkach oddawanie kartek nieodpowiednich. To też organizatorzy wyborów z ramienia ugrupowań wyborczych bardzo wiele będą mieli pracy, aby wyborcom wytłumaczyć dokładnie, w jaki sposób mają głosować, by uniknąć unieważnienia głosów.

Bóle reumatyczne
artretyczne, neuralgiczne
usuwa szybko przez zyklicieranie
Balsam Bengalski
karpinińskiego

Tz 497

DZIAŁ GOSPODARCZY

Zniesienie kas chorych w rolnictwie z dniem 1 listopada rb.

Z dniem 1 listopada r. b. wchodzi w życie nowe postanowienia dot. ubezpieczenia na wypadek choroby w rolnictwie, zawarte w art. 212 i 213 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. poz. 936). Postanowienia te śmiało można nazwać rewolucyjnymi. Przewidują one mianowicie zupełnie odmiennie i ze stanowiska zarówno gospodarczego jak i społecznego racjonalne uregulowanie sprawy dostarczenia pracownikowi rolnemu pomocy w wypadku choroby.

Pracodawca nie musi powierzać kasie chorych pieczy nad swoimi pracownikami, lecz może sam organizować tę pomoc...

Oznacza to, że w monopolu kas chorych uczyniony został pierwszy wyłom. Pracodawca i pracobiorca w rolnictwie uwolnieni zostali od ucisku kasowego!

Większe warsztaty pracy mogą organizować pomce lekarską, mogą same organizować szpitaliki i t. d., a mniejsze, niezdolne do takich wydatków, mogą (lecz nie muszą!) ubezpieczyć swych pracowników w kasie chorych. Kasa, jeśli będzie chciała mieć duży przypis składek, musi tanio i starannie obsługiwać klientów.

Oto główny sens postanowień, które poniżej obszernie streszczamy:

Do udzielania świadczeń o których będzie mowa poniżej obowiązani są pracodawcy rolni, a więc zarówno właściciele jak i dzierżawcy oraz użytkownicy gospodarstw rolnych, leśnych, ogrodowych hodowlanych i rybnych, jak również zakładów pracy, ściśle z temi gospodarstwami związanych, a nie posiadających przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego. (Jakie zakłady będą podpadały pod to ostatnie określenie, ustali osobne rozporządzenie ministerjalne). Natomiast wolni są czasowo od udzielania pomocy chorobowej pracodawcy rolni, gospodarujący na gospodarstwach o obszarze poniżej 30 ha na całym terytorjum objętym działaniem art. 212, z wyjątkiem województw poznańskiego i pomorskiego.

Pomoc należy się wszystkim pracownikom, zatrudnionym w gospodarstwach, wyszczególnionych powyżej, a więc zarówno pracownikom umysłowym jak i robotnikom, jak wreszcie i służbie domowej (dworskiej). A więc ze „pracownika rolnego” uważać należy np. kasjera dominjalnego, monterą w gorzelni rolniczej jak i — oczywiście — robotnika rolnego. Natomiast do zaopatrzenia, o którym mowa będzie poniżej, nie mają prawa: pracownicy rolni, zatrudnieni dorywczo (tj. krócej niż 25 dni u jednego pracodawcy), oraz tacy, dla których praca najemna nie jest źródłem utrzymania, a stanowi dochód uboczny, oraz krewni i powinowaci pracodawcy rolnego pozostający z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, a nie zatrudnieni przez niego na podstawie stosunku pracy.

Jeżeli indywidualne i zbiorowe umowy o pracę lub orzeczenia komisji rozjemczych nie zawierają korzystniejszych dla pracowników postanowień, pracodawcy rolni obowiązani są do udzielania swym pracownikom, na tych samych warunkach w ciągu tych samych okresów, jakie obowiązują ubezpieczalnie społeczne, następujących świadczeń:

1. Opłacać w całości koszty leczenia szpitalnego i koszty pomocy połącznej oraz 90 proc. kosztów, związanych z pomocą lekarską, z wyłączeniem zabiegów den-

tystycznych, i 90 proc. kosztów lekarstw i środków opatrunkowych.

2. Udzielać zasiłków (zasiłku chorobowego przez 26 tygodni wzgl. w razie leczenia w szpitalu zasiłku domowego lub szpitalnego, oraz zasiłku połącznego przez 8 tygodni, z których przynajmniej 6 po porodzie) w wysokości pełnych naturalij ustalanych jako wynagrodzenie w umowach indywidualnych albo w umowach zbiorowych lub w orzeczeniach nadzwyczajnej komisji rozjemczej.

Jeżeli wartość naturalij nie stanowi 50 proc. wynagrodzenia pracownik rolny otrzymuje jako zasiłek pełne naturalja oraz dopłatę w gotówce w wysokości różnicy pomiędzy wartością naturaljów a 50 proc. całego wynagrodzenia. W żadnym wypadku wysokość zasiłku nie może być niższa, niż 50 proc. całego wynagrodzenia.

Pracodawcy rolni obowiązani są do chorych pracowników rolnych i członków starczyć środków lokomocji dla przewozu ich rodzin do lekarza i szpitala (jak również dojazdu lekarza do obłożnie chorych), a w przypadkach niedostarczenia środków lokomocji zwrócić pracownikom rolnym poniesione z tego powodu koszty.

Za członków rodziny uprawnionych do świadczeń ze strony pracodawcy (koszty leczenia itd. wyszczególnione pod punktem 1, uważani są: żona pracownika rolnego i jego dzieci poniżej lat 15. Jak widzimy zakres członków rodziny uprawnionych do świadczeń, jest obecnie znacznie węższy, niż był dawniej!

W razie wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej pracownika rolnego Zakład Ubezpieczeń od Wypadków zwraca pracodawcy koszty leczenia oraz ekwiwalent udzielonych przez niego zasiłków, jeżeli niezdolność do pracy trwa dłużej niż 4 tygodnie. Obowiązek zawiadomienia zakładu o wypadku w zatrudnieniu lub o chorobie zawodowej ciąży na pracodawcach rolnych.

Po wyczerpaniu świadczeń należnych od pracodawcy rolnego pracownik rolny ma prawo do dalszej pomocy leczniczej od Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków, o ile choroba jest wynikiem wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej.

Jeżeli wymieniony Zakład uzna, że leczenie, stosowane przez pracodawcę nie jest dostateczne dla zapobieżenia grożącej niezdolności do zarobkowania, Zakład może każdej chwili przejąć od pracodawcy rolnego opiekę nad chorym. Wówczas pracodawca rolny obowiązany jest wypłacić Zakładowi ekwiwalent należnego pracownikowi zasiłku.

Ubezpieczalnie społeczne (tj. kasy chorych) upoważnione są do zawierania dobrowolnych umów z poszczególnymi pracodawcami rolnymi co do udzielania pomocy leczniczej pracownikom rolnym na warunkach, ustalonych przez komisję administracyjną ubezpieczalni, a zatwierdzonych przez władzę nadzorczą.

Postanowienia powyżej streszczone są takie proste i jasne, że ufać należy, iż również w miastach dotychczasowy monopol kas chorych zostanie ukrócony. Przecież zarówno w interesie pracodawcy, jak i pracobiorcy leży, aby kasy chorych pracowały taniej i z większym dla ubezpieczonego pożytkiem! A do tego dojdziemy, jeśli — w ślad za reformą ubezpieczenia chorobowego w rolnictwie — dopuścimy współistnienie w miastach prywatnych, fabrycznych kas chorych! Konkurencja między kasą „urzędową” i kasami prywatnymi dałaby niewątpliwie najlepsze rezultaty dla ubezpieczonych, dla pracodawców i dla całego gospodarstwa krajowego.

Potaniecie kredytu w Polsce zależne od P. K. O.

Jedno z pism informuje, że Bank Polski, obniżając stopę dyskontową, miał na myśli akcję potaniecia kredytu wogóle, co zdaniem kół finansowych nie natrafi na żadne trudności. Innem słowy w ślad za Bankiem Polskim będą mogły obniżyć stopę procentową od wkładów i banki prywatne bez obawy, aby wkłady te odpłynęły. Niepewność stosunków finansowych na świecie jest tego rodzaju, że wycofane wkłady nie miałyby do- kąd odpłynąć.

Tymczasem ze sfer bankowych informują, że obniżenie stopy dyskontowej Banku Polskiego z 6 na 5 proc. nie może mieć wpływu na obniżenie stawki procentowej, pobieranej przez banki prywatne od udzielonych kredytów. Stawka ta wynosi obecnie 9,5 proc. Dla banków prywatnych miarodajną jest w tej mierze stopa procentowa, płacona przez P. K. O. od wkła-

dów. P. K. O. płaci obecnie 5 proc. od wkładów, chociaż noszą one charakter awistowy. Od wkładów tego rodzaju płać obecnie banki prywatne tylko 4,25 proc., a dopiero przy wkładach za terminowym wypowiedzeniem stosują stawki wyższe.

Koła bankowe są zdania, iż obniżenie stopy procentowej przez P. K. O. musiałoby spowodować obniżenie stawek procentowych w bankach prywatnych, które normują procenty nie tyle stawką dyskontową Banku Polskiego, ile stopą procentową P. K. O. W kołach poinformowanych słychać, iż jeśli obniżą stopę dyskontową Banku Polskiego pociągnąć ma za sobą potaniecie kredytu w Polsce, musi nastąpić również obniżenie stawki procentowej od wkładów, płaconej przez P. K. O. i inne instytucje oszczędnościowe.

NOWE MYDŁO
DLA WSZYSTKICH
MAJOLA

jest doskonałym i ślicznie pachnącym mydłem. A rzeczywiście „Dla Wszystkich”, ponieważ jest dla każdego dostępnym, bo kosztuje tylko 1 złoty, a odznacza się wysokimi zaletami wytwornego mydła.

Wyrabia się w 5 zapachach: jaśminu, róży, konwalji fiołka i chypriu i dlatego dla wszystkich znajdzie się zapach najmiłszy dla niego.

Do tego mydła można odnieść się z całym zaufaniem, że będzie się posiadało mydło wszechmiar wartościowe.

Do nabycia we wszystkich perfumerjach i drogerjach.

ng 6 022

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Nowelizacja ustawy o podatku gruntowym.** Jak się dowiadujemy w ministerstwie skarbu dobiega koniec prace nad projektem nowej ustawy o podatku gruntowym, mającej na celu przede wszystkim ujednostajnienie przepisów w tym zakresie. Projekt nowej ustawy o podatku gruntowym przewiduje przeklasyfikowanie gruntów według uproszczonych norm klasyfikacyjnych dla celów wymiaru podatku oraz tworzenie okręgów gospodarczych na podstawie właściwości gleby oraz położenia gruntów wedle ośrodków zbytu. Dotychczas w dziedzinie podatku gruntowego obowiązują cztery różne systemy podatków na mocy ustaw i rozporządzeń państw zaborezych. W związku z unifikacją ustawy o podatku gruntowym, rozważana jest również w ministerstwie skarbu sprawa uproszczenia wymiaru i poboru dodatków samorządowych i samostajnych danin komunalnych w drodze ich skontyngentowania.

(p) **Zmiana rozporządzenia o monopolu spirytusowym.** W początku roku przesłało ministerstwo skarbu zainteresowanemu organizacjom gospodarczym do opinjonowania projekt zmian, mających zająć w obowiązującym dekreście o monopolu spirytusowym. Do tych zmian należały przede wszystkim zmiany, dotyczące wysokości patentu akcyzowego dla przedsiębiorstw przerabiających spirytus, jak też przepisy kontroli, zwłaszcza dotyczące urzędzenia fabryk wódek. Wbrew tendencji do podwyższenia ceny patentów akcyzowych dla fabryk wódek i utrudnienia egzystencji średnim i mniejszym fabrykom wódek, zgłosił wówczas Związek Fabrykantów w Poznaniu dezzyderat, aby przy niezmiennym efekcie finansowym dla skarbu państwa ustanowić obniżoną do połowy zasadniczą cenę patentu akcyzowego, a dla większych fabryk ustanowić odpowiednio dodatki w zależności od ilości zużytego spirytusu. Projekt ostateczny, uzgodniony już w ministerstwie skarbu i ponoc podpisany zawiera tylko krótką treść i ma charakter ramowy, upoważniający pomiędzy innymi ministra skarbu do przeprowadzenia zmian w wysokości opłat na rzecz patentu akcyzowego. Właściwa decyzja w tym przedmiocie zostanie zatem odczeczona i zapadnie w formie rozporządzenia wykonawczego. Nowy dekret ma się w tych dniach ukazać w Dzienniku Ustaw. (1)

Z KRAJU

(k) **Wznowienie rokowań z Niemcami o porozumienie w sprawie wywozu żyta.** Podjęte przed niedawnym czasem w Berlinie rokowania z Niemcami, dotyczące wywozu żyta na zagraniczne rynki odbiorcze, w szczególności zaś do krajów północnych, uległy, jak wiadomo, przerwaniu w celu dania możności przedstawicielom obu państw porozumienia się ze swymi rządami. Obecnie rokowania te zostaną wznowione w końcu bież. tygodnia.

(k) **Nie będzie zwwyżki cen węgla.** Jak informuje Polska Konwencja Węglowa pogłoski, które pojawiły się w prasie o mającej nastąpić zwwyżce cen węgla, nie odpowiadają prawdzie.

(k) **Sprawa dowozu ziemniaków do Gdańska.** Wobec trudności, na jakie natotyka wykonywanie rozporządzenia senatu w sprawie handlu ziemniakami w Gdańsku, wymagającego, jak wiadomo,

koncesji ze strony władz gdańskich, termin wejścia w życie wspomnianego rozporządzenia został odroczone do dnia 28 b. m. Jednak, mimo to, w związku z tem rozporządzeniem które utrudnia poważnie przedewszystkiem dowóz ziemniaków z Polski, cena ziemniaków wzrosła w ostatnich czasach znacznie, bo z 1,80 na 2,50 guldena za centnar.

(k) **Nowelizacja przepisów o targach gminnych.** Projekt nowej rozporządzenia Prezydenta R. P. o prawie przemysłowym z roku 1927, wniesiony już na radę ministrów, zawiera między innymi postanowienia, które zmieniają przepisy prawa przemysłowego w sprawie targów gminnych. Prawo przemysłowe przewiduje że obrót targowy na targach ogranicza się do plodów surowych przyrody zwierząt domowych z wyłączeniem większych zwierząt (jak koni, krów i wołów), do artykułów żywnościowych wszelkiego rodzaju, naczyń i narzędzi gospodarczych i rolniczych oraz do przedmiotów których wytwarzaniem zajmuje się ubocznie okoliczna ludność. Na wniosek rady gminnej władza przemysłowa pierwszej instancji ustala, jakie jeszcze przedmioty oprócz wyżej wymienionych z uwagi na zwyczaj i potrzeby miejscowe uważać należy za przedmiot obrotu targowego na danym małym targu. Nowela postanawia, że wątpliwości co do zakresu obrotu targowego na poszczególnych małych targach rozstrzyga wojewódzka władza przemysłowa po wysłuchaniu opinii Izby P.H., Izby Rzemieślniczej, oraz Izby Rolniczej. Uprawnienia na małe targi udziela władza przemysłowa pierwszej instancji, a na targi wielkie władza przemysłowa wojewódzka, znów po wysłuchaniu opinii wymienionego samorządu gospodarczego. Minister przemysłu i handlu ma być uprawniony w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami oraz po wysłuchaniu opinii izb do wydawania przepisów, regulujących sprzedaż artykułów żywnościowych na targach. (1)

Z ZAGRANICY

(k) **Stawki celne, pobierane przy imporcie towarów polskich do Francji.** Wobec wypowiedzenia przez Francję dnia 13. b. m. rozporządzenia, na mocy którego stosowana była dotychczas wobec towarów polskich minimalna taryfa celna francuska, nastąpiły zmiany w zakresie traktowania celnego naszych towarów przy imporcie do Francji, a mianowicie stawki taryfy minimalnej stosowane są jedynie do części towarów polskich, m. in. do: nierogacizny, drobiu żywego, mięsa, szynki, drobiu bitego, dziczyzny białej, szczeni, pierza, jaj masła, jęczmienia, siodła, suszonych jarzyn, ziemniaków nasion, ziół leczniczych, drzewa w stanie okragłym i tartym, dykt, chmiele, wosku, parafiny, niektórych produktów chemicznych, niektórych wyrobów szklanych, tkanin, maszyn rolniczych, artykułów gospodarstwa domowego, mebli metalowych. Szczegółowy wykaz artykułów, które przy imporcie z Polski opłacają nadal cła minimalne, znajduje się w Państwowym Instytucie Eksportowym.

Obrona stanu posiadania polskiego handlu i rzemiosła jest obowiązkiem narodowym każdego prawego Polaka!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

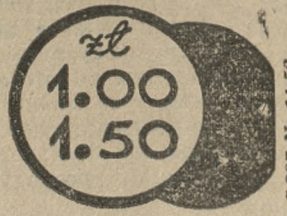
KALENDARZYK

Piątek, 27 października 1933.
Słońce: wschód 5.39 — zachód 16.34 —
długość dnia 9 godzin 55 min.
Księżyc: wschód 14.34 — zachód — po
pierwszej kwadrze.
Stan pogody według spostrzeżeń Instytu-
tu Meteorologicznego Uniwers. Pozn.:
Piątek, godz. 7 rano. Temperatura
powietrza umiarkowana plus 3 st. C.
Pogodnie. Wiatr południowy. Ciś-
nienie atmosferyczne niskie 744 mm.
W ub. dobie temperatura najwyższa
plus 13 st. C. najniższa plus 7 st. C.
Poziom wody w Warcie według notowań
Państwowego Zarządu Wodnego:
dziś — 0,26 m.
Kal. rzk.: Sabina P. i M. — jutro Ta-
deusz. Szymon. Juda.
Kal. słow.: Witomił — jutro Władysław.

Tania a mimo to doskonała — jest
pastą do zębów NIVEA

Duża tuba kosztuje tylko zł. 1.50, mniejsza zł. 1.00
Skuteczność swoją zawdzięcza pasta do zębów NIVEA
wyborowym surowcom a przytem jest oszczędna
w użyciu i wyróżnia się znakomitym smakiem.

Polski produkt firmy: PEBECO, Spółka Akcyjne w Poznaniu

Z POZNANIA

— **Masowe kradzieże krów.** Na Wa-
łach Kazimierza Wielkiego zatrzymała
policja dwóch osobników, prowadzących
dwie krowy. Jak się okazało, krowy były
własnością p. Józefa Zandackiego w Da-
kowach, w powiecie średzkim gdzie zo-
stały skradzione. Obie krowy obłożono
aresztem i zatrzymano je w zabudowa-
niach plutonu konnego policji. Złodziei,
Bronisława Zygmunta z Krotoszyna (ul.
Dworcowa 27) i Bronisława Głowackiego
z Poznania (ul. Kostrzyńska 7) osadzono
w areszcie. Jest podejrznie, że wymie-
nieni dopuszczali się kradzieży krów w
okolicach Poznania już od około półtora
roku. Ofiarą ich padły obory robotni-
ków dominjalnych, które odwieźdali ar-
esztowani pod pozorem kpuna krów (kl)

— **Porzucone niemowlę.** W sieni do-
mu Za Bramką 11 znaleziono 8-miesięcz-
ne niemowlę płci żeńskiej. Dziecko por-
zucone przez nieznaną dotychczas oso-
bę, odstawiono do zakładu sierot przy ul.
św. Wojciecha (kl)

— **Rower porzucony przed lomber-
dem.** W komisariacie I. znajduje się po-
rzucony przez nieznanego osobnika przed
lombardem miejskim przy ul. Siercei ro-
wer. Przypuszcza się, że pochodzi on z
kradzieży (kl)

— **Z targu.** Dnia 27 b. m. na placu
Sapieżńskim płacono:
Za nabiał: 1 kg masła wiejskiego
3.20—3.40 zł; 1 kg masła mleczarskiego
3.60—4.00 zł; 1 kg twarogu 0.60—0.80 zł;
za litr śmietany 1.40—1.70 zł; litr mleka
pełnego 2.00—2.20 zł; mendel jaj 1.50—1.70 zł.
Za mięso: 1 kg słoniny świeżej
1.80—1.90 zł; słoniny wędzonej 2.00—2.20
zł; wieprzowiny 1.60—2.00 zł; wołowiny
1.40—1.80 zł; cielęciny 1.20—1.80 zł; koziny
1.00—1.20 zł; skopowiny 1.30—1.60 zł;
smalcu 2.40—2.60 zł

Za drób i drobiu: kura 1.50
do 3.00 zł; kaczka 2.00—3.50 zł; gęś 4.00—
6.50 zł; para gołębi 1.0—1.20 zł; indyk 5.00
do 7.00 zł; perlicia 2.30—3.00 zł; królik 1.00
do 1.25 zł; zajac 2.50—3.25 zł; para kur-
cząt 2.50—3.50 zł

Za jarzyny: 1 kg ziemniaków 6
do 8 groszy; 1 kilogram szpinaku 20 do
30 groszy; 1 pececz pietruszki 10 groszy;
1 kg cebuli 20 gr; 1 kg bobu 40—50 gr;
główka zielonej salatkii 8—10 gr; 1 kg
rabarbaru 10—20 gr; pececz marchwi 10
do 15 gr; 1 kg pomidorów 40—60 gr; 1 kg
fasolki 30—80 gr

Za ryby: 1 kg szczupaka 2.20—2.40
zł; okonia 1.40—2.00 zł; lina 2.20—2.40 zł;
suma 2.60—3.00 zł; leszcza 1.40—2.00 zł;
1 kg białych ryb 0.60—1.20 zł; 1 kg san-
dacza 3.60—4.00 zł; 1 kg karasia 0.80—
2.00 zł; 1 kg węgorza 3.20—4.00 zł; 1 kg
karpia 2.00—2.20 zł; za rybki śniecie pła-
cono 40—60 gr mniej; mendel raków 0.60
do 3.00 zł

Za grzyby: 1 kg grzybów suszo-
nych 6.40—8.00 zł; borowików 1.00—2.00 zł;
kurków 0.80—1.00 zł; pieczarek 0.60—0.80
zł; maślaków 20—50 gr; rydłów 1.60—2.40
zł; zielonek 15—25 gr; podpiepek 30—40
gr; innych grzybów 40—80 gr

Za owoce: 1 kg owoców suszonych
1.60—2.40 zł; 1 kg jabłek 40—60 gr; 1 kg
borówek (brzoszczyk) 1.00—1.20 zł; 1 kg
gruszek 30—60 gr; 1 kg orzechów wło-
skich 2.40—3.00 zł; łaskowców 2.00 zł

Targ dość ożywiony. Duży dowóz dro-
biu i warzyw. (hu)

Z POZNAŃSKIEGO

— **BARCIN.** (Święto Chrystusa Kró-
la) Wymienione święto obchodzone bę-
dzie w nadchodzącą niedzielę w sposób
następujący: O godz. 14.30 solenne nie-
szpory, poczem pochód na salę na uroczy-
stą akademję. Referat wygłosi nauczy-
ciel p. Bardecki. Po akademji uroczysta
procesja na górę św. Wojciecha przed fi-
gurę Najśw. Serca Jezusowego.
— (Komitet bezrobocia.) Ostatnio po-
wołano do życia zeszłoroczny komitet
niesienia pomocy bezrobotnym, w skład
którego wchodzi pp burmistrz Piotrow-
ski jako przewodniczący Wichrowski ja-
ko sekretarz i Tomczak Antoni, dyr ban-
ku, jako skarbnik. Postanowiono uru-
chomić kuchnię, przyczem pomocne mają
być panie z Żeńskiej Samopomocy.

— **CZARNKÓW.** (Poświęcenie pom-
nika Serca Jezusowego.) 29 bm odbędzie
się w Rcsku, pow. czarnkowski, poświę-
cenie pomnika Serca Jezusowego, którego
fundatorem jest funkcjonariusz P. P.,
p. Gacki z Poznania.

Sensacyjne włamanie

Nieznani sprawcy włamali się do mieszkania Ogrodowskich

Ub. nocy niewyśledzeni dotychczas
sprawcy włamali się do mieszkania
Ogrodowskich przy ul. Przemysłowej
30 w Poznaniu. Złodzieje wtargnęli do
zapieczętowanego przez władze śledcze
po dokonaniu morderstwa na śp. Marji
Ogrodowskiej mieszkania i zabrali fu-
tro damskie, płaszcz i ubranie dzieciece,
należące do Stasia Ogrodowskiego.
Kradzież z włamaniem dokonana w
mieszkanu wiążeć się z krwawą,
dotychczas niewyjaśnioną zbrodnią, i
tajemniczym zaginięciem Stasia, wy-
wołała powszechne poruszenie.
Na doniesienie o kradzieży wydział
śledczy policji na miasto Poznań prze-
prowadza natychmiastowe dochodze-
nia, które wyjaśnią, czy zachodzi tu
zwykła kradzież z włamaniem. Możli-
we, że pod pozorem kradzieży z włą-
maniem usiłowano usunąć jakieś
przedmioty, mogące mieć znaczenie

przy prowadzeniu śledztwa, toczącego
się przeciw aresztowanemu pod zarzu-
tem żonobójstwa Stanisławowi Ogro-
dowskiemu.

Do śledztwa prowadzonego w spra-
wie niewyjaśnionego morderstwa i za-
ginięcia Stasia, dochodzi jeszcze jeden
sensacyjny szczegół. (kl)

(W polskie ręce.) Maj. Żyda Bentlera
w Pianówce, powiat czarnkowski, prze-
szła drogą kupna w ręce Polaka z Pia-
nówki.

(Obraz.) Znanay z działalnością na
tutejszym terenie przywódca robotników
socjalistycznych Burgieł napadł publicz-
nie księżę, tak, że ks kan Swinarski
zmuszony był oddać sprawę prokura-
turze.

— **INO WROCLAW.** (Za usiłowaną
zbrodnią gwałtu.) Przed sądem okręgo-
wym w Inowrocławiu stawał 38-letni
Adam Kawczyński z Matew. pow. ino-
wrocławski, oskarżony o usiłowany gwałt
na 8-letniej Helenie Witkowskiej. Sąd
skazał Kawczyńskiego na 2 lata więzie-
nia z zawieszaniem na lat 5.

(Postrzelenie.) W ub tygodniu zo-
stał postrzelony w nogę strzałem z fuzji
21-letni Tadeusz Kinalski ze Złotnik Kuj.
podczas odprawiania swego brata wie-
czorem do Lisewa Kościelnego, Kinni-
skiemu, wskutek zakażenia, musiano
amputować prawą nogę.

(Kara za podrzucenie dziecka.) Sąd
okręgowy na sesji wyjazdowej w Ino-
wrocławiu skazał Eleonorę Dziedzińska,
lat 23, z Rębina pow inowrocławski, za
podrzucenie swego niesłubnego dziecka
pod bramę zabudowań rolnika Leona Ł-
wandowskiego, rzelnego ojca, na pół
roku więzienia z zawieszaniem na lat 5.
Ten sam sąd skazał B. Maleszewskiego,
lat 21, syna b. wicekonsula w Kijowie, na
6 miesięcy więzienia z zawieszaniem na
lat 5 za pobicie droźnika kolejowego
Wład. Krajewskiego.

— **JAROCIN.** (Kradzieże.) Nieznani
sprawcy włamali się do mieszkania ro-
botnika kolejowego Rotnickiego Ignacego
w Bieganiu i skradli ubranie męskie,
marnarękę, spodnie, srebrny zegarek,
łącznie wartości 300 zł. — W nocy z 23 na
24 bm dokonano zuchwałej kradzieży w
magazynie firmy Tilgner w Pleszewie,
gdzie skradziono różne towary na sumę
450 zł. — Tej samej nocy niewykryci do-
tąd sprawcy włamali się do piwnicy Mle-
czarni Spółdzielczej „Przemysławka”,
gdzie skradli 2 kwintale masła wartości
przeszło 300 zł.

(Ze sądu.) Przed sądem grodzkim
toczyła się rozprawa karna przeciwko
sprawcom kradzieży z włamaniem, któ-
rej dokonano w składzie rowerów i amu-
nicji p. Stefana Krajewskiego oraz w
składzie rowerów p. Walentego Buchwal-
da. Łupem złodziej padły dwa nowe ro-
wery, broń, amunicja i różne części rowe-
rowe. Sąd skazał Kazimierza Wałkowi-
ka i Felicjana Andrzejaka każdego po
roku więzienia.

— **MOSINA.** (Nieszczęśliwy wypo-
dek.) W dniu 23 bm spłoszyły się konie
gospodarza Zabrzyckiego. Woznica spadł
tak nieszczęśliwie między koła, że doznał
ogólnych poważnych obrażeń. Pędzone
konie biegły już bez kierowcy ulicami
miasta, a rozbiwszy wóz o słup przewo-
dów elektrycznych, pobiegły do swej za-
grody.

(Wybudowanie wspinalni.) Dzięki
inicjatywie prezesa miejscowej Ochotni-
czej Straży Pożarnej p. Michała Stani-
kowskiego wybudowano wspinalnję.

(Tajemnicze zaginięcie.) W niewy-
jaśnionych okolicznościach zaginał 8 bm,
26-letni Andrzej Marciniak, zatrudniony
u adwokata p. Majera w Zabnie pod Mo-
sina. Mimo nieustannych poszukiwań
sprawy nie zdołano dotąd wyjaśnić —
Przypuszcza się, że M. podczas tropienia
klusowników został w lesie zabity.

— **OBORNIKI.** (Włamanie.) Za po-
mocą wytrychów włamano się do firmy
Koszewski i Nawrocki. Instalacja alar-
mowa spłoszyła włamywaczy, a przybyła
policja odnalazła przy pomocy psa poli-
cyjnego złodzieja który ukrył się w pi-
wnicy. Przy włamywaczu, który podaje
się za Józefa Szewczyka, lat 35, bez stale-
go miejsca zamieszkania, znaleziono 18
wytrychów do zamków patentowych. Sąd
grodzki skazał pomysłowego włamywa-
cza na 6 miesięcy więzienia.

— **ODOLANÓW.** (Wystawa przeciw-
alkoholowa.) Od dnia 30 bm, do 3 listopa-
da rb odbędzie się w mieście naszym w
sali Uniwersytetu Ludowego wystawa
przeciwalkoholowa. Wystawa obejmuje
mnóstwo pokazów tabel statystycznych i
obrazów mających na celu uprzytomnić
związkowemu spustoszenia, jakie alko-
holizm powoduje w życiu jednostki, ro-
dзинy i całego narodu oraz wskazać na
sposoby walki z tem złem społecznym —
Wstęp dla młodzieży 5 groszy, dla do-
rosłych 20 groszy.

(Z Czerwonego Krzyża.) W nie-
dzielę 8 bm, odbyła się zabawa
Czerwonego Krzyża. Społeczeństwo tu-
tejsze nie docenia jeszcze działalności Cz
Krzyża, bo frekwencja na zabawie nie
była duża. Ci, którzy swój obowiązek o-
bywatelski spełnili i przyszl na zabawę,
nie żalowali tego albowiem przy dźwię-
kach doborowej muzyki mogli w miłym
nastroju spędzić chwilę i zapomnieć o
szarzyźnie dnia powszedniego

W tych dniach urządził Cz. Krzyż
kurs ratowniczy przeciwczarowy. Zczy-
my wobec tego Zarządowi Cz. K z p Na-
mysłową na czele dalszych dobrych wy-
ników pracy dla dobra sprawy.

(Z życia Tow. Powst i Wojaków) W
dniu 19 bm odbyło się zebranie plenarne
Tow. Powst i Wojaków w Odolanowie.
W obecności kapelana Tow. ks. dziekana
Piszczęgłowy oraz członka tut. Tow. ks
Góry, po omówieniu różnych spraw ak-
tualnych i po uchwaleniu wzięcia udziału
w strzelaniu o państwową odznakę strze-
lecką 24 bm, wylosił druh wiceprezes
dyr Cybichowski referat pod tyt „Jan III
Sobieski, zwycięzca z pod Wiednia”. Mi-
mo trudności Tow. nasze zdobywa sta-
nowych członków, oraz wzrasta na sile i
znaczeniu oraz poważaniu miejscowego
Towarzystwa.

(Z sali sądowej.) Na odbytej roz-
prawie sądowej w dniu 25 bm przed tut.
sądem grodzkim skazani zostali za kra-
dzież podczas ostatniego jarmarku Her-

bik Joanna i Broda Julianna z Orpizewa
na 6 miesięcy więzienia z zawieszaniem
wykonania kary na przeciąg 3 lat.

— **OPALENICA.** (Pierwsza komunja
św.) W ub poniedziałek w tutejszym
kościółce parafialnym przystąpił do
pierwszej komunji św. Aleksander i Jan
Sosnkowscy, synowie Inspektora Armji p.
generała Sosnkowskiego z Poznania —
Komunij św. udzielił ks. dziekan Chu-
dziński w asyście ks. prof. Bobera, który
ich przygotowywał do Sakramentów św.
Wraz z chłopcami przystępowali do Stolu
Pańskiego ich rodzice i domownicy

(Przygotowanie do Dnia Katolickie-
go.) W środę odbyło się zebranie zarzą-
dów wszystkich stowarzyszeń tak kościel-
nych jak świeckich celem ukonstytuo-
wania Komitetu Dnia Katolickiego. W
zastępstwie chorego ks. dziekana Chu-
dzińskiego prowadził zebranie ks. prof.
Bober, przedkładając program uroczy-
stości. W święto Chrystusa Króla odbę-
dzie się całodzienna adoracja wszystkich
stowarzyszeń; po nieszpórach odbędzie
się akademja; odbędzie się też kwesta
uliczna na cele Akcji Katolickiej; wszyst-
kie domy mają być udekorowane nalep-
kami. Wybrano Komitet wykonawczy z
p. dyr. Fronią jako prezesem na czele.

(Dzień Misyjny.) Z okazji Dnia Mi-
syjnego w niedzielę 22 bm odbyło się uro-
czyste nabożeństwo misyjne z kazaniem
o obowiązku każdego katolika wobec pra-
cy misyjnej. Po mszy św. przysłał ks.
prof. Bober 400 dzieci do nowoorganizo-
wanego Papieskiego Dzieła Św. Dzie-
ciństwa Pana Jezusa. Po południu odby-
ło się na sali parafialnej uroczyste zebranie
misyjne z referacjami i popisami dzieci.

(Przygotowania do Święta Młodzie-
ży.) Miejscowe Stow. Młodzieży Polskiej
już rozpoczęło przygotowania do doroc-
znego Święta Młodzieży które w tym ro-
ku odbędzie się w niedzielę dnia 19 listo-
pada. Przed tą uroczystością odbędzie się
rekolacje trzydniowe dla całej młodzieży
miasta Opalenicy i okolicy. Po uroczy-

W sprawie taksówek w Poznaniu

Z powodu poruszenia w radzie
miejskiej przez p. radnego Stempnie-
wicza sprawy ujednoczenia taryfy
taksówek, tutejsze poranne pismo „sa-
nacyjne” puszcza się na różne dema-
giczne napaści na „endeckiego rad-
nego”. Tymczasem p. radny Stemp-
niewicz poruszył sprawę całą od stro-
ny czysto formalnej a nie merytorycz-
nej. Czyż zresztą gorszym jest, by
niektórzy szoferzy słusze mieli zarob-
ki od innych? Postulat ujednoczenia
taryf jest zatem całkiem normalny.
Ale z czego nie robi się argumentu
wyborczego w braku innych?

KRATKI SĄDOWE

Mili synalkowie — Ładni małżonkowie

Bronisław i Kazimierz Młocięcy
ze Świecia zażądał w lutym rb od le-
żącego w łóżku ojca pieniędzy. Ponie-
waż ojciec odmówił żądaniu, zwyrod-
niali synowie pobili go. Następnie
gwałtem zabrali ojcu 23 zł i zamknę-
wszy go w mieszkaniu, zbiegli.
Sąd okręgowy w Grudziądzu, na
prośbę ojca, umorzył postępowanie
karne, udzielając synom napomnie-
nia.

Leon Stróż z Bramki niejakiego Sawi-
nę do pracy. Po ukończeniu zniw S. za-
żądał wypłacenia pieniędzy. W wyni-
ku sprzeczki powstała bójka, przy-
czem Stróż wraz z żoną skrepował Sa-
winę i związanego odwiózł do Lłnana,
gdzie go oddał w ręce policji pod za-
rzutem dokonanego napadu.
Sprawa oparła się o sąd w Grudzią-
dzu i Stróż skazany został za gwałt na
2 lata więzienia, a jego żona Agnieszka
na 6 miesięcy z zawieszaniem na 3
lata.

W okresie żniw przyjął gospodarz

stem nabożeństwie i wspólnej komunii. W obojędności się zebranie i składanie przyrzeczeń przez członków S. M. P. wieczorem odbędzie się Akademii, do której przygotowania są już w pełnym biegu.

— * **OSTRÓW.** (Jubileusz harcerek.) Harcistrz, ks. prof. Lech Ziemiński obchodzi 20. rocznicę pracy harcerek. Niezłomnie pracuje ks. jubilat jako komendant tutejszego hufca. Rok rocznie urządza obozy harcerek i sam nimi kieruje. Na terenie miasta naszego pracuje ks. Ziemiński od r. 1916.

— (Kronika policyjna) Z mieszkania Wojciecha Młynarczyka skradli złodzieje 2 męskie ubrania wartości 150 zł — P. Franc. Jasłowi z Zębowa skradziono z podwórza przy ul. Kaliskiej 33 rower. — Bawiący na urlopie marynarz Pytlak zabrał Leonowi Wiedermannowi 6 metrów materiału wartości 145 zł i ułotnił się. Wracając do Gdyni marynarza policja w drodze ujęła.

— (Osobiste.) Ks. wik. Klaus został mianowany kapłanem wojskowym.

— * **SZAMOCIN.** (Z Tow. Śpiewu.) Na zebraniu Tow. Śpiewu im. I. G. Paderewskiego zdał p. prezes Grądkowski sprawozdanie ze zjazdów w Poznaniu.

— (Pożar.) W zabudowaniach rolnika Ajchorsta w Watamazynie powstał pożar. Spaliła się stodoła wraz z żniwem. Policja czyni dochodzenia.

— * **SZAMOTUŁY.** (Kradzież.) W ub. poniedziałek włamali się nieznani sprawcy do mieszkania kierownika poczty w Kolaszynie w Kaźmierzu i zabrali rower męski, większą ilość bielizny ubrania i obuwia. W tej samej nocy odwieźli prawdopodobnie ci sami sprawcy interes rzeźniczy p. Kunerta i zabrali wyrobów mięsnych za około 150 zł. — Rolnikowi Jędrzejczakowi w Ostrolesiu skradziono 3-centnarowego łuczniaka.

— * **TRZEMESZNO.** (Posiedzenie.) W ubiegły piątek odbyło się w auli gimnazjum państwowym walne zebranie rady rodzicielskiej. Dokonano wyboru zarządu w nast. składzie: pp. Leon Kubiński — przewodniczący, Marceji Deckert — skarbnik, mec. Jesionowski — sekretarz, oraz starościna Stępińska z Mogilna i burmistrz Fenzler — ławnicy. Do rewizji kasy wybrano pp. Borkowskiego, Lawrenca i Thomasa. Następnie dyrektor gimnazjum p. Feliks Zalachowski wygłosił obszerny referat o wychowaniu uczniów. — Na salce p. Rydlewicza odbyło się posiedzenie właścicieli nieruchomości pod przewodnictwem p. Zelichowskiego, na którym omówiono sprawę nowego podatku magistrackiego za liczniki i światła elektryczne. Zapadła jednogłośnie uchwała, ażeby podatku tego narazie nie płać, a wybrana komisja ma w tej sprawie pertraktować z magistratem.

— (Praca) W tutejszej krochmalni rozpoczęto przeróbkę ziemniaków, przy czym zatrudnionych zostało przeszło 70 ludzi, na przeciąg kilku tygodni.

Włoszakowice

Agencję „Kurjera Poznańskiego” objął p.

Wł. Kasperski Włoszakowice

Zamówienia oraz przedpłatę na listopad i dalsze miesiące prosimy uskuteczniać w wyżej wspomnianej agenturze. Agencja przyjmuje abonament i ogłasza ogłoszenia bez żadnych dopłat.

— * **WĄGROWIEC.** (Kradzież.) W nocy z 22 na 23 bm. nieznani sprawcy skradli ze stajni pewnego gospodarza w Popowie Kościelnym pow. Wągrowiec trzy świnię wartości 300 zł. Złodzieje zabili je na polu, wnętrzności zostawili, a mięso zabrali. Dochodzenia w toku.

— (Konkurs.) W związku z dniem oszczędności, który wyznaczono na 31 b. m. Bank Ludowy rozpisal konkurs na najlepszą pracę o oszczędzaniu. Do konkursu staje młodzież wszystkich miejscowych szkół. Wyznaczono kilka nagród pieniężnych.

— (Włamanie.) W nocy z 23 na 24 b. m. włamali się złodzieje do mieszkania p. Samulskiego w Skokach pow. Wągrowiec i skradli 2 pierzyny, 5 poduszek, 3 suknie i 1 parę spodni, wartości 500 zł.

— (Uroczystości religijne) Z okazji beatyfikacji Sióstr Katarzyny Labouré odbywają się we farze 3-dniowe nabożeństwa. Codziennie jest uroczysta suma i nieszpory z kazaniem. We wtorek urządzono ku czci błogosławionej Katarzyny Akademii, na którą złożyły się śpiewy chóralne, deklamacje i referat. Całość wypadła bardzo dobrze. Publiczność dopisała.

— (Samobójstwo.) W ubiegłą sobotę znaleziono w lesie durowskim zwłoki obrońcy prawnego Piotra Stambora, zamieszkałego przy ul. Pocztowej. Jak wykazały badania komisji lekarskiej Stambor popełnił samobójstwo przez użycie wronianu. Przyczyna samobójstwa nie znana.

— (Wybory do rady miejskiej) W dniu 26 bm. zarządzone zostały w mieście naszym wybory do rady miejskiej. Według regulaminu wyborczego termin głosowania przypada zatem na niedzielę dn. 26 listopada r. b. W lokalach wyborczych wyłożone będą do wglądu spisy wyborcze. To też obowiązkiem każdego wyborcy jest stwierdzić, czy nazwisko jego figuruje w

Egzekucja wykonana

Linke i Radziński zawiśli na szubienicy

Gniezno (PAT). Wobec odrzucenia przez Prezydenta Rzplitej próśby skazanych za zamordowanie rolnika Wrzeczńskiego na karę śmierci Linki i Radzińskiego, odbyła się dziś

w piątek w godzinach przedpołudniowych egzekucja.

Wykonanie jej nastąpiło z opóźnieniem z powodu spóźnionego przybycia do Gniezna kata.

Telegraficzne listy gończe

rozesłano za zbiegami z Wronek

Jak już donosiliśmy, z więzienia karnego we Wronkach zbiegł w dniu 25 b. m. po południu 6 więźniów. Za zbiegami wysłano natychmiast telegraficzne listy gończe. Dotychczas prowadzony pościg nie przyniósł narażenie rezultatu. Między zbiegłymi więźniami jest kilku zasądzonych na bezterminowe więzienie.

Zbiegli: 26-letni Ignacy Romaniuk, rolnik pochodzący z powiatu nowogrodzkiego. Wzrost 1.65 m., jasnobłondyn o niebieskich oczach, mówi językami polskim i rosyjskim, wyznania prawosławnego i był żonaty. Zasądzony na bezterminowe więzienie.

33-letni Benedykt Stankiewicz, urodzony w Tabarysku, pochodził z Wilna, odsiadywał czteroletnie więzienie. Jest mężczyzną silnej postawy o zdrowej twarzy, ciemnych włosach i niebieskich oczach.

Trzeci ze zbiegów 36-letni Edward Paczkowski rodem z Białasów w powiecie rypińskim wyznania rzymskokatol., handlarz z zawodu, zamieszka-

ły w ostatnim czasie w Znamięczkach w powiecie ostrowskim, wzrostu 1.74 m., ciemnobłondyn o krótko przystyżonym wąsie. Odsiadywał karę bezterminowego więzienia.

40-letni Władysław Paczkowski jest z zawodu robotnikiem urodzonym w Moskwie i mieszkał również w Znamięczkach. Był wzrostu 1.62 m. brunet o czarnych oczach, krótko strzyżonej głowie i wąsach. Mówi po polsku i rosyjsku.

Piotr Czerep, 35 lat, rodem z Ankudowa w powiecie wiśniowieckim, z zawodu rolnik, blondyn, oczy niebieskie, odbywał karę bezterminowego więzienia. Mówi po polsku i rosyjsku.

Ostatni z uciekinierów, 22-letni szewc Włodzimierz Kenowałow rodem z Lubini, w powiecie stołpeckim, smukły, o owalnej twarzy i szarych oczach, ciemnobłondyn, odbywał karę 15-letniego więzienia.

Wszyscy zbiegli w ubraniach więziennych i przypuszczać należy, że będą usiłowali się przebrać, by nie wzbudzić podejrzeń. (kl.)

Z widłami na teściową

Krwawy spór majątkowy pod Kaliszem

Z Kalisza donosi (mk): We wsi Ludwików, gm. Dzierżkowice, pow. wieluńskiego, wydarzyła się krwawa awantura, zakończona śmiercią jednej osoby. Mianowicie na tle podziału majątkowego dochodziło do częstych sprzeczek pomiędzy 33-letnim Stanisławem Wydmuchem a jego teściową 67-letnią Anną Janicką, szwagrem 30-letnim Bernardem Polowym i żoną tegoż Pauliną.

Ostatnio jednak wybuchła awantura na dobre, która przybrała wręcz nieoczekiwane skutki. Wydmuch pod

wplywem szaleństwa, uzbrojony w widły, wpadł do mieszkania teściowej swej i kilku uderzeniami ostrzem widel poranił Polowego oraz Janicką.

Następnie pobił za uciekającą żoną Polowego, którą dogonił i przebił widłami. Po dokonaniu zbrodni Wydmuch sam się zgłosił do policji. Ranionych odwieziono do szpitala w Wieluniu, gdzie Polowy zmarł, zaś żona jego i teściowa przebywają nadal w stanie beznadziejnym. Wydmucha przekazano władzom sądowym.

Z zemsty za eksm'sję

podpałił 63-letni starzec gospodarstwo — Podpalacza aresztowano

Ze Świecia donosi (tts.): We wiosce Michale wybuchł późno wieczorem pożar, który zniszczył stodołę oraz strych domu mieszkalnego dzierżawcy Jana Raniszewskiego, będące własnością p. Orłowskiego, zamieszkałego w Ameryce. Przybyła straż pożarna ugasiła ogień i zapobiegła dalszym szkodom.

Jak zdołano ustalić, pożar został podłożony przez 63-letniego cieślę Augustyna Klaua, a to ze zemsty do dzier-

żawcy majątku Raniszewskiego, za wyeksmitowanie go z mieszkania. Podpalacza aresztowano.

Charakterystycznym jest fakt, iż w czasie gaszenia pożaru przeszkadzała strażakom w pracy grupa z 15 osób, których strażacy byli zmuszeni unieszkodliwić strumieniami wody Głównych awanturników również aresztowano.

Po sprzeczce małżeńskiej podpałił stodołę

Z Turka donosi (d.): We wsi Ostrów Warty pow. tutejszego, między małżonkami Ostojkimi dochodziło często do kłótni. 20 bm. doszło do sprzeczki i bójki na tle majątkowym. Zdemontowany Jan Ostojki podpałił stodołę

a sam zbiegł.

Zarządzony pościg policji przyczynił się do ujęcia Ostojkiego, który został odstawiłony do Turku i przekazany władzom sądowym.

spisie, by móc w razie pominięcia wnieść w przepisowym czasie sprzeciw. Narodowe społeczeństwo wągrowieckie i z tych wyborów wyjdzie zwycięsko i zadokumentuje, że zawsze wiernie stoi przy sztandarze narodowym.

— (Impreza dla dzieci.) Kolo Rodzicielskie przy szkole powszechnej w Wągrowcu urządza w niedzielę, 5 listopada, wielką imprezę dla dzieci pod nazwą „Kosz szczęścia”.

— (S. M. P. klasztor) Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę 29 b. m. o godzinie 4 po południu w salce parafialnej w klasztorze.

— (Podania o pozwolenie noszenia broni.) Należy podania wnieść do tut. Starostwa za pośrednictwem właściwego Magistratu względnie Wójtostwa. Do podania należy dołączyć 5-złotowy znaczek stemplowy oraz podać szczegółowy opis broni.

— (Kurs oświaty pozaszkolnej.) Inspektor szkolny Krzanowski zwrócił się do kierowników szkół powszechnych z

połączeniem zorganizowania wieczorowych kursów oświaty pozaszkolnej. W tych miejscowościach gdzie to jest możliwe będą utworzone kursy kultury polskiej dla Niemców.

— * **WRZEŚNIA.** (Z kroniki sądowej.) 24 bm. toczyła się w tutejszym sądzie grodzkim rozprawa karna przeciwko dwóm włamywaczom z Miłostawia, a mianowicie Andruszewskiemu Stanisławowi i Jewasińskiemu Ludwikowi, oskarżonym o włamanie się do wili naczelnika sądu, p. Teofila Stachowskiego, gdzie zostali przyłapani na gorącym uczynku. Sąd skazał Andruszewskiego Stanisława jako niepoprawnego włamywacza na 2 lata więzienia, Jewasińskiego Ludwika zaś na 1 rok więzienia.

Z BYDGOSZCZY

— Likwidacja Izby Przemysłowo-Handlowej. Dowiadujemy się, że w związku z

KRONIKA TOWARZYSKA

Komitet Imprez Ośrodka I-szej Poznańskiej Drużyny Harc. im. Bolesława Chrobrego zaprasza WP. na „Wieczorek Tanceczny”, we wtorek, 31 bm. w sali Zoologu przy ul. Zwierzynieckiej w Poznaniu. Początek o godz. 20. Wstęp tylko za zaproszonymi, cena 1 zł. zg 20 247

postanowioną przez radę ministrów likwidacji bydgoskiej Izby Przemysłowo-Handlowej władze tej instytucji otrzymały polecenie wywołania posad wszystkim pracownikom z dniem 1 listopada na 3 miesiące. Prawdopodobnie w początku listopada przybędzie do Bydgoszczy radca ministerstwa Przemysłu i Handlu, p. Kozarski oraz dyrektor Izby gdyńskiej, p. Krupski, aby rozpocząć czynności likwidacyjne.

— **Święto Chrystusa Króla.** W nadchodzącą niedzielę z okazji Dnia Katolickiego i Święta Chrystusa Króla odbędzie się o godz. 10 rano uroczysta msza św. w starej gotyckiej Farze, a po południu o godz. 3 akademii w wielkiej sali Strzelniczej.

— **Inż. Rolbieski na wolności.** Przed kilkoma tygodniami donosiliśmy o zarządzeniu przez sędziego śledczego apelacyjnego z Poznania, p. Wolskiego, który w związku z upadłością bydgoskiego banku M. Stadthagen osadził w areszcie śledczym pp. inż. Rolbieskiego, b. prezesa rady nadzorczej tego banku, oraz Bauera, b. dyrektora W czwartek 26 bm. nastąpiło zwolnienie z aresztu inż. Rolbieskiego.

— **Koks zagraniczny w Bydgoszczy.** W związku z decyzją polskiej konwencji węglowej, zmierzającą ku znacznemu podniesieniu cen opału, zapobiegliwi składnicy starają się o ściągnięcie większych ilości opału zagranicznego. Jedną z węglowych firm bydgoskich sprowadziła już do naszego miasta 2 szkuty koksu (około 600 ton) oraz pewną ilość brykietów z Holandji. Cena koksu holenderskiego loco Bydgoszcz ma się kalkulować około 5.60 za 100 kg. Opał ten nadszedł do Bydgoszczy ze świadectwem pochodzenia z Holandji, bowiem, jak wiadomo, przywóz opału z Niemiec jest zakazany.

— **Zebranie nauczycieli.** Chrześcijańskonarodowe Stowarzyszenie Nauczycielstwa odbędzie w sobotę 28 bm. o godz. 7.30 wieczorem zebranie miesięczne w auli żeńskiej szkoły wydziałowej. Referaty wygłoszą: p. Rogalczyk z Warszawy i p. Dachtera.

— **Z gimnazjum Humanistycznego.** W niedzielę 29 bm. o godz. 5 po południu odbędzie się walne zgromadzenie Koła Rodzicielskiego Państwowego Gimnazjum Humanistycznego w auli tej uczelni przy ul. Grodzkiej.

— **Peczątek nauki w Szkole Rolniczej Wielkopolskiej Izby Rolniczej** (ul. Nowodworska 11) wyznaczono na godz. 8 rano 3 listopada r. b. Zgłoszenia na kurs zimowy przyjmuje jeszcze dyrekcja szkoły w godzinach od 9 — 14. Opłata za cały kurs 30 zł. Wpłata przy zapisie 10 zł.

— **Upadek z rusztowania.** Przy budowie parowozowni nowej linii kolejowej Bydgoszcz — Gdynia pracownik firmy budowlanej Wolski i Wiśniewski, niejaki Władysław Wiśki, spadł z rusztowania i uległ ciężkim obrażeniom ciała. Ofiarę wypadku odwieziono karetką Pogotowia Ratunkowego do Lecznicy Miejskiej na dłuższą kurację.

— **Sprzedaż własności skarbowej.** Na ławie oskarżonych przed sądem bydgoskim zasiadli Stanisław i Franciszka Napierała, właściciele składu kolonialnego przy ul. Ks. Skorupki 28. Swego czasu Urząd Skarbowy za niezapłacenie podatków obłożył ich skład aresztem wraz ze wszystkimi urządzeniami, a wpływy sekwestrował na pokrycie zależności podatkowych. Napierałowie wpadli na pomysł pozbycia się ciężaru i sprzedali skład za 1.600 zł, pierwszemu napotkanemu reflektantowi. Sąd za sprzedaż własności skarbowej skazał Napierałów na rok więzienia i 1000 zł grzywny oraz zawiesił ich w prawach obywatelskich na przeciąg 5 lat.

— **Kradzież.** Z zakładu kąpielowego „Sanitas” przy ul. Gdańskiej 27 nieznani sprawcy skradli większą ilość bielizny i kilka sprzętów. — Stanisławowi Kotlarkowi, Kordeckiego 25, skradziono płaszcz jesienny. — Rolnikowi z Salna, pow. bydgoski Franciszkowi Jasiakowi nieznani sprawca skradł z wozu na ul. Poznańskiej kózuch barani.

— **Dyżury aptek:** Od 23 — 29 października apteka Centralna (ul. Gdańska) i apteka Pod Lwem na Okolu.

Cedula Gieldy Zbożowej i Towarowej w Bydgoszczy

w dniu 27. 10. 1933 r.

Warunek: handel hurt. ład. wag dostawa bież., za 100 kg. w złotych

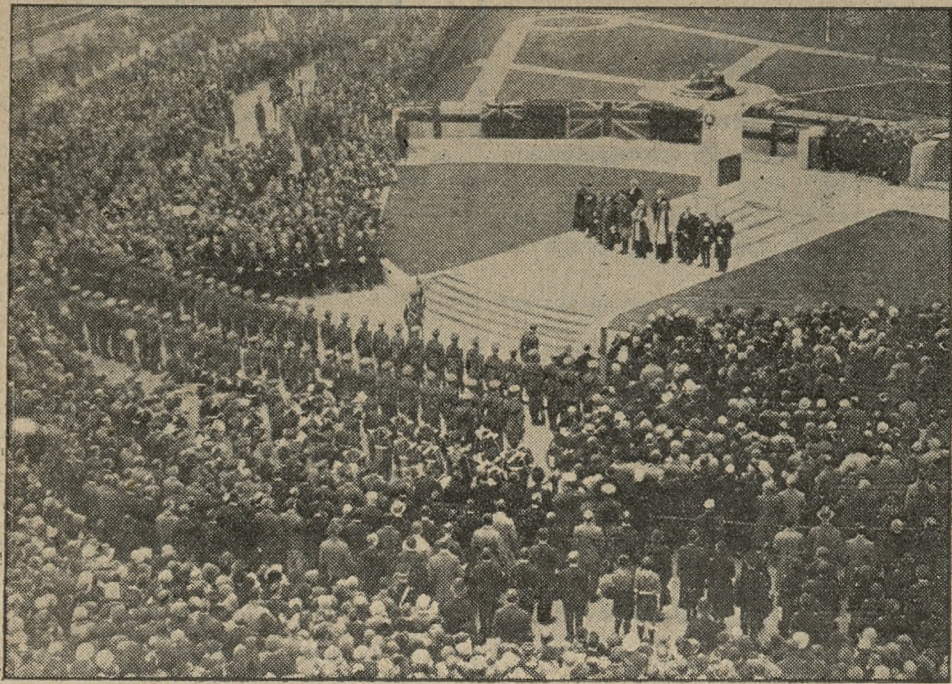
Ceny tranzakcyjne: żyto 126 tonn par. Bydgoszcz 14.50—14.75 pszenica 15 tonn par. Bydgoszcz 20.25, owies 250 tonn par. Bydgoszcz 13.95, mąka żytnia 27 tonn par. Bydgoszcz 21.00 otręby żytnie 30 tonn par. Bydgoszcz 9.00.

Ceny orientacyjne: otręby żytnie 9.25—9.75, koniczyna czerwona 130.00—150.00, koniczyna biała 80.00—100.

Reszta notowań bez zmiany.

Ogólne usposobienie spokojne.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 257 tonn, pszenicy 350 tonn, jęczmienia, brow 105 tonn, przemiałowego 275 tonn, owsa 108 tonn, mąki żytniej 20 tonn, pszennej 51 tona, trąb żytnich 30 tonn, pszennej 195 tonn, jęczmiennych 32 tonn, grochu Vikt. 26 tonn, peluszek 37 tonn, mieszanki 15 tonn, ziemniaków jadalnych 1920 tonn.

Naród angielski składa hołd pamięci swych poległych, przez odsłonięcie pomnika w Gloucester.

„Złe są dni”

„Złe są dni” (Efez. 5.15) — tak pisał przed wiekami apostoł narodów z bólem wielkim do mieszkańców Efezu. Słowa te pełne gorzkiej skargi znajdują wszechstronne potwierdzenie i w naszych czasach.

Wszędzie panoszy się zło. Wiara i moralność, te dwie podstawy szczęścia ludzkiego, ulegają coraz gwałtowniej — wstrząsom. Zimna niewiara zaczyna coraz szersze kręgi tak, iż dla wielu stała się dzisiaj życiową „Credo” bezbożna zasada: „Ze śmiercią kończy się wszystko, dlatego używajmy życia i stwórzmy sobie niebo na ziemi!”

Nie dziw, że owoce, które rodzą się z takiego nasienia, są okropne i wprost zastraszające. Gdziekolwiek spojrzymy, uderza oczy nasze nieokreślone zezwiercenie, wyuzdana zmysłowość, nienasycona żądza użycia, szalony rozrywek i zabaw. Ciało panuje nad duchem.

Rozpasanie moralne we wszelkich swoich objawach toczy jak rak społeczność ludzką, rujnuje dusze i ciała, napelnia swymi ofiarami szpitale i domy obłąkanych, wkrada się nawet do świętych przybytków chrześcijańskiego małżeństwa i rodziny. Dodajmy do tego jeszcze obrzydliwe samolubstwo i bezwzględny wyzysk bliźnich, któremu hołdują niezliczone szeregi — a

będziemy mieć prawdziwy, lecz jakże smutny obraz naszych czasów.

Jakaż tego przyczyna? Czasom naszym brak chrześcijańskiego sumienia i poczucia odpowiedzialności za swoje czyny. Ludzkość dzisiejsza zatracła bowiem coraz bardziej wycucie Boga i świadomość, że istnieje Sędzia wszytkowiedzący i sprawiedliwy, który domagać się będzie nieubłaganie obrachunku z naszego życia.

Cóż nam katolikom wobec tego uczynić wypada?

Winniśmy przywrócić w całej pełni w nas samych i w sercach bliźnich naszych tę wielką świadomość w istnienie Boga i w obowiązek odpowiedzialności przed Nim.

Do tej świętej pracy staniami wszyscy jak jeden mąż w X. Dniu Katolickim który się odbędzie w uroczystość Chrystusa-Króla, dnia 29 października pod hasłem walki z nowoczesnym pogaństwem w obronie niewzruszonej prawdy, że:

„Bóg Panem i celem naszym”.
W dniu 29 października odbędzie się na terenie naszych archidiecezji — wielka kwesta uliczna. Niechaj każdy choć parę groszy na cele Ligi Katolickiej złoży do puszki kwestarza.

Sekretariat Generalny Archidiec. Ligi Katolickiej

zwraca uwagę na fakt, że

sekciarze są znowu czynni!

„Wykłady religijno-naukowe”, pod takim nagłówkiem rozrzucają wysłannicy sekciarzy ulotkę — zapraszając na odczyty odbywające się 3 razy tygodniowo, w godzinach bardzo dogodnych, bo wieczorem, na sali wynajętej w centrum miasta Poznania, w parafii św. Marcińskiej.

Należy stwierdzić, że katolikom na wykłady sekciarskie uczęszczać — nie wolno!

Republika turecka obchodzi w tych dniach dziesięciolecie swego powstania. Mustafa Kemal Pasza jest jej twórcą i pierwszym prezydentem.

Nowa kometa

Centrala astronomiczna w Kopenhadze donosi o odkryciu przez amerykańskiego astronoma Whipple'a nowej komety.

Znajduje się ona obecnie w gwiazdozbiorze Wieloryba w sąsiedztwie gwiazdy Alfa i przesuwa się powolnym ruchem w kierunku południowo-zachodnim. Jest to słaba kometa teleskopijna trzynastej wielkości, widzialna tylko w wielkich lunetach. — Odkrycia dokonano na drodze fotograficznej.

Mała pozorna szybkość komety jak i słaby blask, wskazują na jej wielką odległość od ziemi. Dalsze obserwacje posłużą do obliczenia dokładnej drogi i kierunku ruchu w przestrzeni międzyplanetarnej. (st)

Pod ciśnieniem 25 tysięcy atmosfer

Wiadomo, że ciśnienie mas powietrza, otaczającego ziemię, na jej powierzchni i na wszystko co się na niej znajduje, jest ogromne i wynosi na jeden cm kw. 760 gramów czyli 1 atmosferę. Już drobne zmiany tego ciśnienia wywołują na ziemi burze i orkany i inne zjawiska elementarne. Zmniejszenie ciśnienia do jednej piątej części musiałoby pociągnąć za sobą zniszczenie życia ludzkiego i wszystkich wyższych zwierząt. Wyższego pięciokrotnie ciśnienia nie wytrzymałby żaden człowiek, ani też żadne zwierzę wyższe, tylko ryby i inni mieszkańcy głębin morskich posiadają organizm, wytrzymujący wyższe ciśnienia, dochodzące nieraz do 400 atmosfer. Bakterie, odznaczające się szczególną żywotnością, wytrzymują nieraz nawet ciśnienie 5000 atmosfer, a więc pięciokrotnie wyższe, niż panujące na dnie najgłębszych mórz.

Technika ludzka na punkcie ciśnienia prześcignęła znacznie wycyny przyrody na ziemi. Zapomocą t zw. ultraprasy udało się osiągnąć ciśnienia, dochodzące do 25.000 atmosfer. Poł tem ciśnieniem materiały ziemskie zmieniają swoje właściwości gruntownie. Gaz azot, stanowiący

główną część naszej atmosfery pod ciśnieniem 15.000 atmosfer staje się twarde jak kamień. Podobnie zachowują się inne gazy. Nawet woda uchodząca do niedawna za materiał nieelastyczny pod tem olbrzymim ciśnieniem kurczy się i traci niektóre swe właściwości. Słup wody wysokości jednego metra pod ciśnieniem 25.000 atmosfer kurczy się do wysokości 65 cm i zamienia się w masę lepka jak guma. Materiały, nieprzepuszczające prądu elektrycznego jak fosfor, pod silnym ciśnieniem stają się dobrymi przewodnikami. Gęsta oliwa do smarowania staje się bardziej zwartą, niż stal. Przy ciśnieniu 25.000 atmosfer oliwa przecina najtwardsze nasze metale, niby brzytwę masło.

Ultraprasy ożywiła znowu znaczne marzenie o wytwarzaniu sztucznych diamentów. W i P

Niezwykły protest mieszkańców m. Arras

Zapowiedź odsłonięcia popiersia Robespierre'a w jednej z sal ratusza w Arras stała się przyczyną szeregu niezwykłych objawów protestacyjnych ze strony mieszkańców tego historycznego miasta zachodniej Francji. O godz. szóstej rano niewyśledzeni sprawcy ustawili na placu teatralnym wielkości naturalnej gilotynę w tem samym miejscu, gdzie w okresie teroru odbywały się stracenia publiczne ofiar rewolucji francuskiej. Na szczycie gilotyny umieszczony był napis takiej treści: „Projekt najodpowiedniejszego pomnika dla krwiożerczego Robespierre'a”. U stóp śmiercionośnego przyrządu umieszczono małe pudełko, z którego wychodził lont. Jeszcze jeden napis otrzeźwał, że „niebezpieczeństwo śmierci grozi każdemu, kto by usiłował usunąć gilotynę”.

Policja sprowadziła znawcę, który po zbadaniu zawartości pudełka i stwierdzeniu że niema żadnego niebezpieczeństwa zezwolił na rozebranie gilotyny co zostało ukończone przed godz. 10 rano. Dalsze dwie podobne „wdowy”, jak we Francji zwia to narzędzie śmierci ustawiono w ten sam tajemniczy sposób na placu Wiktora Hugo i przed gmachem departamentu i te również usunięto w paru godz. Poza tem, główne ulice miasta i plac przed ratuszem polano jakąś krwistą - czerwoną cieczą, a na murach kamienie rozlepiono odezwy, ozdobione również wizerunkiem gilotyny, protestujące przeciw uczczeniu ponurego bohatera rewolucji, Robespierre'a. Uroczystość odsłonięcia popiersia ostatecznie odbyła się przy udziale bardzo niewielu osób, odezwy bowiem rozlepione po mieście zwracały się do mieszkańców, by na znak protestu, w czasie uroczystości, nie pokazywali się na mieście. S. F.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

823 procesy jeżdżących „na gapę”

Wobec nagminnego wprost zwyczaju jazdy na kolejach bez biletu, władze sądowe w Warszawie zamierzają utworzyć specjalny oddział sądu grodzkiego do spraw pasażerów, jadących „na gapę”. Sądem takim ma być VIII oddział sądu grodzkiego, gdzie znajduje się już 823 sprawy tego rodzaju.

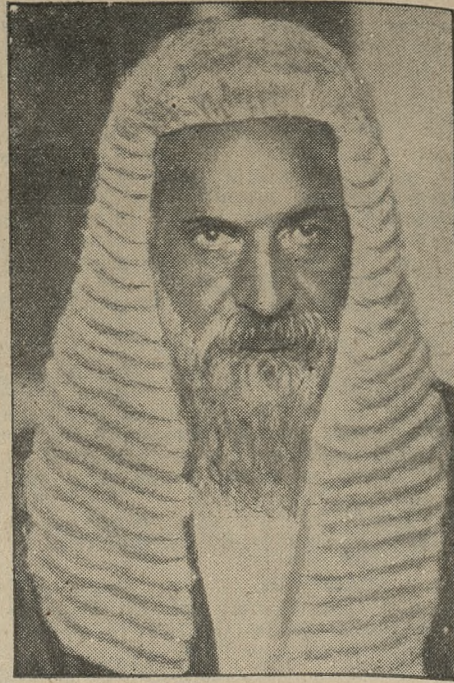
Ruch pocztowy, telegraficzny i telefoniczny

Główny urząd statystyczny opracował dane dotyczące ruchu pocztowego telegraficznego i telefonicznego w 12 ważniejszych miastach polski w ciągu 8 miesięcy r. b. Liczba przesyłek listowych zwykłych, które nadeszły do urzędów pocztowych w tych miastach, wynosiła 188.690 tys. poleconych 7.981 tys., listów wartościowych i paczek 1.950 tys., czasopism 13.034 tys., telegramów 1.098 tys.

Wysłano z urzędów pocztowych 266.131 tys. przesyłek listowych zwykłych, 8.184 tys. poleconych, 2.941 tys. listów wartościowych i paczek, 89.993 tys. czasopism, oraz 949 tys. telegramów. Przekazów pocztowych i telegraficznych wplacono na sumę 211.7 milj. złotych, wplacono na sumę 206.8 milj. zł. Rozmów telefonicznych miejscowych przeprowadzono 311.268 tys., pozamiejscowych 6.957 tys.

W Niemczech wybory do Reichstagu odbędą się 12 listopada. Agitacja wyborcza rozwinęła w całej pełni. Na lewym zdjęciu widzimy już olbrzymi plakat hitlerowski, na prawym zdjęciu napis agitacyjny na trotuarach Berlina.

W Genewie zmarł nagle na udar serca leader hinduski Patel, przewodniczący kongresu panhinduskiego i zwolennik Gandhiego.

Nowy rozkład lotów

Z dniem 1 listopada r. b. wchodzi w życie zimowy rozkład lotów na polskich liniach lotniczych, który obowiązować będzie do 28 lutego 1934 r. Według nowego rozkładu, samoloty kursować będą codziennie (nie wylądować niedziel) na liniach Warszawa — Lwów i Warszawa — Kraków. Na liniach Warszawa — Gdańsk i Warszawa — Katowice komunikacja odbywać się będzie we wtorki, czwartki i soboty, zaś na liniach Warszawa — Poznań, Kraków — Katowice, oraz Kraków — Brno — Wiedeń w poniedziałki, środy i piątki. Na linii Lwów — Czerniowce — Bukareszt komunikacja utrzymywana będzie tylko w poniedziałki, w kierunku powrotnym zaś tylko w czwartki.

Na liniach Warszawa — Wilno — Ryga — Tallin oraz Bukareszt — Sofja — Saloniki na okres zimowy komunikacja jest przerwana.

Nowy kościół parafjalny w Krakowie.

J. E. Książę Metropolita Dr Adam Stefan Sapieha dokonał 22 b. m. poświęcenia kamienia węgielnego budującego się nowego kościoła parafjalnego pod wezwaniem św. Szczepana.

Parafia św. Szczepana która długie lata była w gościnie w kościele OO. Karmelitów „na Piasku” a obecnie gości w kościele św. Marka otrzyma narazie swą własną świątynię przy ul. Sienkiewicza w dzielnicy Łobzów na pograniczu dzielnicy Królowej w punkcie bardzo ważnym ze względu na duszpasterskich na peryferiach Krakowa.

Realizowanie budowy kościołów na peryferiach Krakowa jest wielką zasługą Księcia Arcybiskupa Sapiehy który mimo trudności gospodarczych dążył planowo i systematycznie do zapewnienia należytej obsługi duszpasterskiej rozbudowującemu się grodowi podwawelskiemu. (KAP).

Ciekawość

— Mamo, czemu się karmili mole, gdy Adam i Ewa mieszkali jeszcze w raju i nie mieli ubrania?

Trzy pierwsze przedstawienia

„Srebrnego Motyla”

operetki J. Koli z Marią Korabianką
w **Sobotę, 28 bm. o godz. 8 wiecz.**
w **Niedzielę, 29 bm. o godz. 4 i 8 wiecz.**
w **TEATRZE NOWOŚCI**
drg 1917

2 popularne przedstawienia „KAWALKADY”

w teatrze świetlnym „Słońce”

odbędzie się w sobotę, 28 i w niedzielę 29 października b. r. o godz. 3 po poł. po cenach niebywale znizonych Przedstawienia te przeznaczone są przede wszystkim dla niezamożnej inteligencji, a to ze względu na wysoką artystyczną wartość tego genialnego arcydzieła Franka Lloyd'a, które krytyka całego świata nazwała „epopeją narodów”. Tysiące osób podziwiali już ten przepiękny film, tysiące osób dotychczas jeszcze o filmie tym mówi z najwyższym zachwytem.

„Kawalkada” — to film, którego nie zapomina się nigdy — to obraz, który zachwyca i wrusza do głębi!

Zaznaczyć musimy, że film „Kawalkada” dozwolony jest i polecony dla starszej młodzieży szkolnej i jako taki zasługuje na baczną uwagę Rodziców i Wychowawców!

Bilety po cenach niebywale znizonych: Cały parter 75 groszy — cały balkon 1 zł są już do nabycia w f-mie S. Kalamajski — pl. Wolności 6.

Czy bociany kierują się instynktem?

Z Grudziądza donosi (ski): Stacja ornitologiczna w Rositten w Prusach Wschodnich wysłała latem rb. do Essen 150 młodych bocianów, zaopatrzywszy je w obrączki.

Eksperyment miał na celu stwierdzenie, czy bociany te lot swój na południe skierują jak bociany Zach. Niemiec via Hiszpanja—Gibraltar, czy też wybiorą drogę na Konstantynopol, jak wszystkie bociany, które się wylęgły w Prusach Wsch. Próbą tą chciano się przekonać, czy bociany kierują się zmysłem przyrodzonym, czy też lecą na ślepo, prowadzone przez inne.

Obecnie zostało stwierdzone, że drogę na południe wskazuje boćkom instynkt. Już kilka dni po odlocie z Essen zauważono kilka grup bocianów, które kierowały się na poł. wschód. Najliczniejsza grupa poleciała do Bern w Szwajcarii a następnie do północnych Włosech. Obecnie znaleziono grupę, składającą się z 20 bocianów, zaopatrzonych w obrączki z Rossitten, w Konstantynopolu.

SPORT

Hokej

Z okazji pięćciolecia „Czarnych” odbędzie się w niedzielę specjalna uroczystość z następującym programem: o godz. 8 msza św. w kaplicy św. Józefa. O godz. 10 na boisku przy ul. Fr. Ratajczaka spotkania „Lechia” i „Czarni” pierwsze drużyny, oraz seniorzy. O godz. 17 w sali restauracji „Zamkowej” przy św. Marcynie 40 uroczysta akademja. (kom.)

Piłkarsko

Na niedzielny mecz z „Warszawianką”, „Warta” powinna zebrać wszystkie siły, ażeby wyjść zwycięsko, gdyż stracenie punktów może zadecydować o spadku z ligi. Spodziewać się należy, że mecz będzie bardzo interesujący, ze względu na dobrą formę drużyny warszawskiej, a i z drugiej strony na poprawę u zawodników Warty. Mecz ten odbędzie się o godz. 14 na boisku „Warty” przy ul. Rolnej. Przedsprzedaż biletów dziś od godz. 16 do 19 i w sobotę od 10 do 14 oraz od 16 do 19 a w niedzielę od 10 do 11. (kom.)

Pięściarstwo

Nielada atrakcja czoka sportowy Poznań, w przyszłym tygodniu bowiem w piątek 3 listopada zjeżdża do naszego miasta kombinowany zespół pięściarski węgierskiego klubu „Nemzeti” i kolejarzy węgierskich i spotka się z pierwszą drużyną „Warty”. Na ringu zobaczymy mistrzów świata i Europy, dlatego też zapowiedź powyższych zawodów zelektryzowała cały sportowy Poznań. Blizsze szczegóły podamy niebawem. (kom.)

Mistrzostwa Polski. Jak już donosiliśmy, 12 listopada rozpoczyna się zawody o drużynowe mistrzostwo Polski. Zgłosiło się 10 drużyn, reprezentujących 10 okręgowych związków. Zgłoszone drużyny walczą w 3 grupach. Pierwsza składa się z lwowskich „Czarnych”, lubelskiego „Strzelca” i stanisławowskiej „Rewery”. Do drugiej wchodzi: mistrz okręgu warszawskiego „Skoda”, łódzki „IKP” i wileńskie „Ognisko”. W trzeciej walczą: „Warta”, „Policyjny Klub Sportowy”, krakowski „Wawel” i „Gedania”. „Warta” złożyła protest przeciwko dopuszczeniu łódzkiego „I. K. P.”, motywując to tem, że drużyna zgłosiła się zapóźno do rozgrywek. PZB protest odrzucił, opóźnienie bowiem nie wynikało z winy I. K. P. Obecnie do PZB wpłynął drugi protest ze strony „Wisły”. Wprawdzie przegrała ona mecz z „Wawelem” 10:6

ale klub ten uważa, że „Wawel” zwyciężył nieprawidłowo, w barwach jego bowiem walczył nieuprawniony bokser Kosiński, poza tem skład komisji sędziowskiej był sprzeczny z przepisami. Protest Wisły został odrzucony przez wszystkie instancje okręgu krakowskiego. Wobec tego odwołała się do PZB (PAT)

Wobec wielkiego zainteresowania kursem sekcji pięściarskiej „Sokoła”, przedłuża się termin zgłoszeń ostatecznie do soboty i po tym terminie nie będzie się przyjmować kandydatów. Treningi odbywają się we wtorki, czwartki i soboty od godz. 19 dla nowicjuszy, a od godz. 20 dla seniorów, w sali gimn. przy Zielonych Ogródkach. (kom)

TEATRY

Gościnny występ Fedyczkowskiej i Wejsisa

Na sobotnim przedstawieniu „Trubadura” w Teatrze Wielkim usłyszymy dwóch świetnych artystów, mianowicie: Zofję Fedyczkowską oraz świetnego młodego tenora opery warszawskiej, Edmunda Wejsisa. Wysokie lalety tak śpiewacze jak i aktorskie p. Fedyczkowskiej są naszej publiczności dostatecznie znane. Drugi gość, znakomity tenor p. Edmund Wejsis, wystąpi po raz pierwszy na scenie poznańskiej i kroczać będzie popisową partję Manrica. Prasa stołeczna wyraża się jak najochlebniej o młodym tenorze Wejsisa, podkreślając fenomenalną lekkość górnych tonów jak i ciepłe zabarwienie głosu. Przedstawieniem dyrygować będzie kapelmistrz Stefan Barański.

Dzisiaj premiera Molnara w Teatrze Polskim

Dzisiaj premiera efektownej i wystawionej nad wyraz bogato sztuki Molnara „Liljom”, która obudziła olbrzymie zainteresowanie wśród bywalców teatralnych.

Kasa zamawiań otrzymała dużo zamówień na bilety. Za przedsprzedaż kasa nie pobiera żadnej dopłaty.

„III. piętro drzwi 17”

Dzisiaj w piątek teatr nieczynny z powodu próby generalnej ze sztuki „III. piętro drzwi 17”.

Jutro, w sobotę premiera sensacyjnej nowości scen europejskich Zihaly'ego „III. piętro drzwi 17”, której tematem jest tajemnicze zabójstwo w wyższych sferach towarzyskich Wiednia. Sztuka ta osiągnęła rekordowe powodzenie na scenach zagranicznych i wywołała żywy odzew w prasie i wśród publiczności. Zagadka tajemniczej zbrodni na podłożu rozluźnionej moralności powojennego świata zainteresuje napewno każdego widza, trzymając widownię w napięciu od pierwszego do ostatniego obrazu. W przedstawieniu bierze udział cały zespół Teatru Nowego z pp. Sawicką, Kadenem, Bystrzyńskim, Porębską, Nowackim w rolach głównych.

Teatr „Nowości”

Jutro, w sobotę, 28 bm. odbędzie się premiera operetki J. Koli „Srebrny motyl”; gościnnie wystąpi p. Maryla Korabianka, primadonna operetki lwowskiej. Wspaniała bogata wystawa 7 obrazów pomysłu i pędzla F. Worsztynowicza, nowe w ujęciu ewolucje, wysokiej klasy gra artystów, wróży tej oryginalnej, melodyjnej operetce olbrzymie powodzenie. Bilety w cenie od 0,50—3,50 zł są do nabycia w Kolekturze J. Langera, ul. Fredry (Hotel Monopol).

Już tańczą 19 godzin

Pięciu zawodników odpadło! Pozostali pełni energii tańczą dalej. Faworytami publiczności, która bez przerwy śledzi dzień i noc ciekawy przebieg Maratonu są narazie zawodnicy Nr. 6—17, 6—21. Oto komunikat z sali Domu Rzemieślniczego. Pg 5219-43,99

RADJO

Sobota, dnia 28 października 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 7.00 — 7.55 audycja poranna z Warszawy; godz. 11.25 program na dzień bieżący; godz. 11.30 — 11.50 transmisja z Warszawy; godz. 11.50 wiadomości bieżące; godz. 11.57 — 12.38 transmisja z Warszawy i Krakowa; godz. 13.20 płyty gramofonowe; godz. 13.59 sygnał czasu; godz. 14.02 notowania giełdy pieniężnej; wiadomości gospodarcze; godz. 15.30 — 19.05 transmisja z Warszawy i Lwowa; godzina 19.05 rozmatości; godz. 9.23 kwadrans literacki z Warszawy; godz. 19.45 dziennik wieczorny z Warszawy; godzina 20.00 — 22.00 transmisja z Warszawy; godz. 22.00 sygnał czasu — wiadomości sportowe; godz. 22.15 — 24.00 transmisja z Warszawy i Wina.

Warszawa (1412 m) godz. 7.00 audycja poranna; godz. 12.05 muzyka popularna

(płyty); godz. 15.40 arje w wyk. Thill'a (płyty); godz. 16.00 audycja dla chorych w opracowaniu ks. Rełasa (tr. ze Lwowa); godz. 16.40 lekcja języka francuskiego (kurs średni), lektor Lucien Roquigny; godzina 16.55 koncert popularny (ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego); g. 17.50 „Wiadomości ogrodnicze” — wygl. inż. Władysław Pietrzak; godz. 18.00 „Z wędrowki po Górnym Śląsku” — wygl. dr. Marjan Stępowski; godz. 18.20 duet saxonowy i Adam Aston (piosenki); godz. 19.25 „Pies — wyga” frgm z powieści Adolfa Dygasieńskiego pt. „As” (kwadrans literacki); godzina 19.45 dziennik wieczorny; godz. 20.00 uroczysty koncert poświęcony muzyce czeskiej z okazji XIV-lecia ogłoszenia niepodległej Czechosłowacji w wyk. ork. symfonicznej P. R. pod dyr. prof. K. B. Jiraka; koncert poprzedzi prelekcja o muzyce czeskiej Fr. Brzezińskiego; godz. 21.00 skrzynka pocztowa techniczna; godz. 21.15 dalszy ciąg koncertu; godz. 22.00 wiadomości sportowe; godz. 22.15 koncert muzyki polskiej (J. Dubiska — skrzypce i St. Argasińska śpiew); godz. 23.05 muzyka taneczna z cukierki Ziemiańskiej.

Rozważni radjoamatorzy nie eksperymentują. Kupują od razu znane z doskonałej jakości lampy PHILIPS „MINIWATT”

ng 6 020

Niedziela, dnia 29 października 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 9.00 — 10.00 audycja poranna z Warszawy; godz. 10.00 — 11.57 transmisje ze Lwowa i z Warszawy; godz. 11.57 sygnał czasu; godz. 12.05 program na dzień bieżący; godz. 12.10 — 12.15 wiadomości meteorologiczne (Warszawa); godz. 12.15 poranek muzyczny z Warszawy; godz. 14.00 pogadanka rolnicza „Znaczenie doświadczeń w rolnictwie” — wygłosi dr. K. Karłowska, godz. 14.15 — 15.00 transmisja z Warszawy; godz. 15.00 odczyt rolniczy „Żywnienie trzody na bekony” — wygłosi inż. St. Hoser; godz. 15.25 transmisja z Warszawy; godz. 16.00 program dla dzieci: pogadankę „Jak pracują koleje” — wygłosi inż. Kacprowski, (tr. z Warszawy i ze Lwowa); godz. 16.30 — 17.15 transmisja z Warszawy; godz. 17.15 — 19.00 transmisje z Warszawy i Krakowa; godz. 19.00 wiadomości bieżące; godz. 19.05 rozmatości; godzina 19.30 transmisja z Warszawy; godz. 19.50 — 22.25 transmisja z Warszawy i Lwowa; godz. 22.25 muzyka taneczna i kawiarni „Esplanade”; godz. 23.00 wiadomości meteorologiczne z Warszawy; godzina 23.05 — 23.30 d. c. muzyki tanecznej z kawiarni „Esplanade”.

Warszawa (1412 m) godz. 9.00 audycja poranna; godz. 9.05 gimnastyka; godz. 9.20 muzyka z płyt; godz. 9.35 dziennik poranny; godz. 9.40 dalszy ciąg muzyki z płyt; godz. 9.52 chwilka gospodarstwa domowe-

go; godz. 9.55 program na dzień bieżący; godz. 10.00 transmisja nabożeństwa ze Lwowa; godz. 11.45 muzyka religijna płyt; godz. 11.57 sygnał czasu; godz. 12.05 program na dzień bieżący; godz. 12.10 wiadomości meteorologiczne; godz. 12.15 poranek muzyczny z Filharmonji Warszawskiej, poświęcony utworom Ryszarda Wagnera; wykonawcy: orkiestra Filharmonji Warszawskiej pod dyr. J. Goldsteina, oraz R. Wraga (bas); w przerwie około godz. 13.00 pogadanka pt. „Place w Polsce”; godzina 14.00 „Jak obchodzić się zimą z inwentarzem i jak go żywić”; godz. 14.15 „Przegląd rynków produktów rolnych” — wygłosi p. St. Prus-Wisniewski; godz. 14.20 wiedeńskie walce i wiedeńskie melodie (płyty); godz. 15.00 „Nieporozumienia spadkowe na wsi” — słuchowisko dla rolników w opr. Z. Nadratowskiego; godz. 15.25 „Muzyka na Kujawach” w wyk. Kapeli Zw. Młodzieży Ludowej z Boniewa (p. wrocławski); godz. 16.00 program dla dzieci: a) Pogawędka pt. „Jak pracują koleje” — wygłosi inż. Z. Kacprowski; b) Piosenki w wykonaniu H. Szatkowskiego; c) Transmisja ze Lwowa opowiadania „Turku-Kadu” K. Giżyckiego; godz. 16.30 kwadrans sławnych artystów (płyty); godz. 16.40 odczyt aktualny; godz. 17.00 „Pani z żółtą opaską” — wygłosi p. H. Boguszewska (pogadanka); godz. 17.15 polska muzyka wokalna i instrumentalna o charakterze ludowym w wyk. E. Umińskiej (skrzypce) i M. Janowskiego (tenor); godz. 18.00 słuchowisko z Krakowa; godz. 18.40 jazzowe orkiestry londyńskie (płyty); godz. 19.00 wiadomości bieżące; godz. 19.05 rozmatości; godz. 19.30 radjotygodnik dla młodzieży pt. „Co się dzieje na świecie” w opracowaniu Bruno - Winawera; godzina 19.50 muzyka salonowa z płyt; godz. 20.00 audycja z okazji święta narodowego tureckiego; godz. 20.50 Cyprian Kamil Norwid: „Do Najświętszej Panny Marji Litania” (poemat); godz. 21.05 dziennik wieczorny; godz. 21.15 na wesolej fali lwowskiej; godz. 22.15 wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni polskich; godz. 22.25 muzyka lekka i taneczna z kawiarni „Adria”; godz. 23.00 wiadom. meteor. dla komunikacji lotniczej i komunikat policyjny; godz. 23.05 — 23.30 dalszy ciąg muzyki z kawiarni „Adria”.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 26 bm. zgłoszono: Józef Paczkowski profesor, emeryt, dyrektor Archiwum Państwowego, 72 l. Czesław Wichrowski, emeryt, nauczyciel, 74 l. Zdzisław Malinowski, emeryt, posterunkowy, P. P., 45 l. Stefania Stillerowa z domu Strzempkowska, wdowa, 62 l. Franciszka Śliwińska z d. Marszałkiewiczówna, wdowa, 62 l. Tadeusz Kosicki 3 l. 11 m. 8 dni. Władysław Ziebul, kupiec, 37 lat. Jakób Kurasyk, inwalida wojenny 55 l. Maria Koffer z d. Gensichen, wdowa, 76 l. Anna Adamczakówna robotnica, 24 l. Stanisław Skrzypek, emer. st. drożnik, 44 l. Rozalja Nowicka z d. Maciejewska, 60 l. Apolonia Białka z d. Nehring, wdowa 78 l. Adam Woźny 1 dzień 5 godzin. Czesław Jan Czerwiński 1 r. 5 m. 11 d.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

W Roku Świętym

na resztę kosztów budowy Pomnika Najśw. Serca P. Jezusa w Poznaniu ofiarowali do dnia 26. 9. 1933.

313	9061 Rp
Urzednicy Poznańskiej Kolei Elektrycznej, Poznań, z okazji imienin p. dyr. Wiktora Maćkowiaka 13,75	
Ze Skarby przy Pomniku wybrano:	
24. 9. 33 32 88	
25. 9. 33 64 46	
26. 9. 33 30 33	
G. Zielińska, Gniezno 5,-	
S. Graczykówna, Gniezno 2,-	
W. Piasecka, Poznań 6,-	
Hr. St. Ochalski, Wieliczka 2,-	
Mjr. W. Kurek, Wola Justowska 2,-	
Ks. A. Moczulski, Bohdanów 10,-	
B. Opacki, Hancewice 2,-	
K. Klemke, Opalenica 3,-	
Kier. W. Mruczek, Huta Komor. 3,20	
Wl. Cellmer, Wysocko Małe 3,-	
A. Skarzyński, Toruń 1,-	
St. Wójciszewski, Toruń 1,-	
K. Bochenek, Toruń -50	
Wl. Augustyn, Toruń 1,-	
A. Klimek, Toruń 1,-	
Fr. Gackówna, Toruń -50	
Z. Puszówna, Toruń 1,-	
H. Pilarska, Toruń 2,-	
W. Kalużny, Fabjanów 5,-	
J. Borowa, Warszawa 1,-	
M. Krezłowa, Wieluń 3,50	
M. Drochocki, Warszawa 5,-	
J. Wolska, Jaworzno 2,-	
J. Grzeziakowa, Pobiedziska z pr. o opiekę nad rodziną 10,-	
A. Drzewiecka, Poznań 3,-	
K. Brodzikowski, Warszawa -50	
M. Michalewicz, Klonowice 5,-	
Siostra A. Matuszewska, Kościan 5,-	
H. Kobylańska, Warszawa 5,-	
St. Zagórski, Bydgoszcz 3,-	
Stow. Młodzieży Męskiej, Jamielnik 2,-	
W. Jablonowski, Opatów Kielecki 5,-	
B. Kolodziejczakowa, Inowrocław 3,-	
Ks. Prob. L. Gregorkiewicz, Święte 5,-	
Magistrat Miasta Pilana, zebrane 9,50	
SS. Norbertanki, Imbramowice 5,-	
Ks. L. Bukowski, Wieleń 5,-	
L. Kasprzakówna, Kepno 11,30	
L. Roppówna, Warszawa 5,-	
J. Dąbrowska, Warszawa 2,-	
Dr. Med. Cieszyński, Warszawa 2,-	
Ks. Prob. Dąbrowski, Warszawa 2,-	
A. Kozłronkiewicz, Radzyń 5,-	
M. Swiderska, Konin 6,40	
W. Rajewscy z córka, Poznań 10,-	
M. Gogolek, Terespol Pomorski 3,-	
K. Andrzejak, Zagórz 1,-	
H. Piskorska, Toruń 1,-	
Firma „Czytaj”, Łódź 1,-	
P. Karpowicz, Warszawa 5,-	
W. Chomanińska, Lwów 2,-	
St. Nowakówna, Znin 5,-	
W. Czajkowski, Warszawa 5,-	
S. Bartnicki, Szczutowo 1,50	
U. Łozina, Warszawa 5,-	
B. Dembicki, Poznań 2,-	
A. Dębicka, Poznań 2,-	
A. Chmielowska, Łuck 1,-	
I. Krajewska, Lwów 25,-	
C. Marionowa, Lwów 5,-	
P. Korbikówna, Kościan 8,-	
Fr. Bianeck, Tczew 15,-	
Sierociniec, Grabie 2,-	
Inż. A. Gorajec, Ruda Pabianicka 5,-	
Ks. Wl. Prozoeh, Radziszów, składka kościelna 20,-	
St. Makiela, Kraków z pr. o powrót do zdrowia 10,-	
Stow. Młodz. Pol., Biskupice D 1,46	
T. M. Szamotły, Poznań 5,-	
T. i H. Wójciszewski, Poznań 10,-	
Stow. Młodz. Pol., Kwieciszewo 7,10	
Adw. K. Dziembowski, Poznań 10,-	
N. N. Biała 2,50	
Ks. J. Sasnal, Rychwałd 1,-	
J. Wojciechowski, Sieraków 3,-	
A. Siepak, Kalwarja Zeb. 5,-	
St. Dembiński, Brześć 2,-	
Mechnerowa, Michalisk 50,-	
J. Pilińska, Wzgoda 10,-	
A. Kaszyńska, Piekary z pr. o łaskę 6,-	
Fr. Barańczyk, Strzyżewice 5,-	
Dr. N. Hulka, Lwów 5,-	
M. Kwicień, Nowe Miasto 3,-	
T. Zielewicki, Opalenica 5,-	
J. Owczarek, Radom 3,-	
Marie Bronarska, Genewa 17,00	
P. Mela, Wieleń 3,-	
Ks. T. Migasiewicz, Gómolin 1,-	
Wl. J. Jankowski, Warszawa -50	
J. Jaszczyńska, Warsta 2,-	
A. Nawrocka, Warta 2,-	
E. Ginterówna, Lubasz, zebrane od znaj. 14,-	
J. Narbertowicz, Warszawa 5,-	
B. Kossakowski, Rypin 2,-	
St. Zielińska, Poznań za blog. Boże 10,-	
Członkowie Stow. Młodzieży Polskiej, Kościan 6,-	
St. Krajewska, Warszawa 5,-	
L. Gasyna, Kościan 5,-	
A. Kostecki, Radom 5,-	
I. Gadomski, Poznań 3,-	
A. Zamysłowski, Góscierzyna 5,-	
O. i St. Ratajczakowie, Nakło 5,-	
N. N. Trzemeszno 5,-	
Tow. Gimn. Sokół, Tłoki 2,40	
J. Koniaszewski, Kraków 2,50	
St. Rabka 10,-	
St. Mrajca, Sierpaw 5,-	
Malinowscy, Tuchów 1,50	
Fr. Sosnowska, Tuchów -50	
J. Piotrowska, Warszawa 2,-	
M. Kupcewiczowa, Mejnalszki 1,50	
Fr. Mrozek, Pińsk 2,-	
Ks. St. Bałuk, Biezdzedza 3,-	
Inż. St. Malina, Lwów 10,-	
M. Słozniński, Mielnica 3,-	
B. Wasowicz, Pniewy 5,-	
J. Leszczak, Jastrzębniki 3,-	
M. Naleczówna, Bydgoszcz 20,-	
St. Spizewski, Poznań 10,-	
W. Kołaczkowski, Poznań 5,-	
J. Nisan, Warszawa 5,-	
General Poniatowski, Warszawa 5,-	
M. Kalinowska, Lwów 5,-	
R. Jasielski, Stanisławów 1,-	
M. Przemysłowski, Rzeszów 3,-	
St. Pióciennik, Ostroróg 5,-	
T. Wójtkowski, Murowana Goślina 2,-	
W. Morkowski, Dobrzyca 3,-	
B. Lausch, Trzemeszno 5,-	

Konto P. K. O. nr. 207 470. — Sekretariat św. Marcina 69, m. 17.

Józef Paczkowski

doktor filozofii, b. profesor zwyczajny Uniwersytetu Poznańskiego, emeryt. naczelny dyrektor Archiwów Państwowych w Warszawie. Kawaler Krzyża Komandorskiego orderu „Polonia Restituta“, wykładowca na Wydziale Humanistycznym U. P.

zmarł 25 października 1933 r., przeżywszy lat 72.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 28 bm. o godz. 15.30 z kaplicy Zakł. Przemienienia Pańskiego przy ul. Długiej 1, na cmentarz św. Marcina przy ul. Bukowskiej.

O tej ciężkiej dla Uniwersytetu Poznańskiego stracie zawiadamiają

Rektor, Senat Akademicki, Rada Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Poznańskiego.

dg 1916

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej najukochańszej i najdroższej siostrzyczki, s. p.

Anulki Smorawińskiej

odprawi się

msza św.

w poniedziałek, dnia 30. bm. o godz. 8-mej w kościele św. Marcina. Rodzeństwa.

Wyborne - zawsze świeże

czekoladki i cukierki

najtaniej w firmie

Walerja PATYK

Al. Marcinkowskiego 6

Oddział przy ul. 27 Grudnia 3 (naprz. Komendy Policji)

Od roku 1901 we własnym osadzeniu.

Pz 5 220-43.97

Gospodarstwo

50 morg. budynki inwentarze nadkompletne cena 120 000. Rutkowski. Grobla 29 zd 81 089

55 buraczanych

5 pokoi 3 konie, 6 krów 12 000. wpłaty 8 000.— Both sw. Marcina 15 zd 81 056

GAZ

ale dobroczynny wydział przez lata suchy i trwały inhalator kieszonkowy

M. A. M.

ulatwia oddech, czyści drogi oddechowe, orzeźwia, chroni od kataru i t. p. — Potrzebny każdemu zawsze i wszędzie. — Do nabycia w aptekach i drogeriach. dg 1614

Dnia 26 października 1933 r., o godzinie 0.30. zmarła po krótkich, ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa, nigdy niezapomniana matka, s. p.

z Marszałkiewiczów

Franciszka Śliwińska

przeżywszy lat 62 Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 29 bm. o godzinie 16.30 z kaplicy cmentarnej w Dębcu. O czym donosi

zg 20 249

w smutku pogrążony

syn.

Poznań dnia 27. 10. 1933.

W środę, dnia 25 października 1933 r., o godzinie 6-tej wieczorem, zasnął w Bogu, namaszczonej Olejami św., mój najdroższy, najukochańszy ojciec, s. p.

Czesław Pomian-Wichrowski

emeryt, kawaler Krzyża Walecznych medalu Niepodległości, Krzyża zasługi i Krzyża Powstańców Broni

przeżywszy lat 74 Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, o godz 3 z kościoła cmentarza św. Marcina przy ul. Bukowskiej, msza św. żałobna za duszę Jego w poniedziałek o godz. 9 w kościele św. Marcina.

zg 20 243

W ciężkim smutku pogrążony

syn z rodziną.

W trzecią bolesną rocznicę śmierci naszej żony i matki, s. p.

Marji Dartsch

odbędzie się za spokój Jej duszy

msza św.

w kościele parafjalnym Najświętszego Serca Pana Jezusa na Jeźcach, w poniedziałek, dnia 30. 10. o godzinie 9-tej. O czym zawiadamiają

zg 20 248

mąż z rodziną.

HURT. NA GROBY DET.

Do iluminacji

Lampki kolorowe z oświetleniem tuzin zł 2,25
Talerze iluminacyjne sztuka zł 1,50, 2,25, 2,75
Świece w wielkim wyborze po znanych tanich cenach poleca

CENTRALNA DROGERJA J. CZEPCZYŃSKI

Poznań, Stary Rynek nr. 8. — Tel. (zbiorowy 45-45) 33-24, 33 15, 32-38, 31-15

Oddział: DROGERJA „UNIVERSUM“, Fr. Ratajczaka nr. 38 — Tel. 27-49.

Pz 5 180/51-43.12

Największy wybór

Najtaniej kupisz

Tapety

Linoleum

Ceraty

Chodniki

i dywaniki

wszelkiego rodzaju u

Zb. Waligórskiego

Pocztowa 31.

Przyjmuje się asygnaty Tow. „Kredyt“.

Pz 4 823-40.6

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1. SPRZEDAŻE

Skład żelaza

dobrze prosperujący z powodu stosunków rodzinnych zaraz na sprzedaż. Oferty Orodownik zdg 80 342

Konia

zdrowego silnego 450 zł sprzedam Biuro Dabrowskiego 28 zdg 80 856

Kolonjalka

urządzeniem towarem, mieszkaniem magiel, cena 1000, dzierżawa 60 miesięcznie. Winka. Poznań. Wielkie Garbary 35. zdg 80 973

Kolonjalkę

mieszkaniem czynsz 50 sprzedam Ul Wysoka 11 m 30 zdg 80 618

Meble

najtaniej u Bakosia ul. Weneckańska 1 Most Chwaiszewski przy Krzyżu zdg 78 824

Frendzle

taśmy pasy gurtki chwasty meble; dekoracyjne poleca po cenach fabrycznych fabryka pasmanteri „Pasamon“ skład fabryczny. Poznań św. Marcina 18. Pz 4803-38.1

Skład

nabiału dobrze zaprowadzony centrum, ruchliwa ulica sprzedam. Kurjer Pozn. zdg 80 716

Meble

obrazy, żyra. te stare rozmaite przedmioty antykwaryczne — wyprzedaje Antykwarnia Marcinkowskiego, 23 Pz 5 171-43.14

Piece

gazowe, żebrowe, nadają się specjalnie do eleganckich magazynów tania do sprzedania. Ul. Noskowskiej 3 part. zdg 80 872

Radjo

czterolampowe kompletne 120.— Adres Kurjer Poznański zdg 80 926

Magazyn mebli Józef Baranowski Wrocławska 19

Ceny najniższe. Pz 4795-33.97

Najkorzystniej! Najtaniej! Najtaniej! komisową sprzedaż mebli używanych

kompletne pokoje — pojedyncze meble — najróżniejsze inne przedmioty załatwia szybko — sumiennie — rzetelnie tylko Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3, telefon 2442 Pz 5191-43 28

Zakład fryzjerski

20 lat dobrze prosperujący sprzedam Szulc Szamotyły zdg 80 887

Sprzedam

używane meble (pokój kuchnia) i większa partia siewu warzywnego. Marszałka Focha 79 mieszkanie 1. zdg 80 893

Kiosk

śródmieściu jest zaraz do nabycia. Adres Kurjer Pozn. zdg 80 379

Futro

sealowe modne okazujecie. Wierzbicice 18 m 9. zdg 80 875

Kolonjalkę

zaprowadzona towarem mieszkaniem ogrodem przy Poznaniu okazujecie sprzedam Adres Kurjer Poznanski zdg 80 880

Foksterriera

10 miesięcy, czujny, ćwiczony. sprzedam, Adres Kurjer Pozn. zdg 80 924

Gramofony — Płyty

mechanizmy — reparaacje poleca F. Baloń Woźna 12 zdg 79 539

Pianino

używane. Długa 16. mieszkanie 1 zdg 81 138

Wózek

białe sportowy sprzedam Redner Piekary 18. m 11. zdg 81 134

Skrzyneczki

pocztowe z dykty różne na sprzedaż Fredry 2 mieszkanie 15. zdg 80 928

Skrzynie

kolejowe większe średnie na sprzedaż. Fredry 2, m. 15. zdg 80 927

Filja

piekarska na sprzedaż. Obiecie 800 zł. Adres Kurjer Poznański zdg 80 903

Skład

kolonialno - delikatosowy z maglem przy ruchliwej ulicy Jeżyce, korzystnie do oddania. Wiadomość: Piekarnia Cyrklar Rynek Jeżycki 2. zdg 80 848

Alfa, Szkolna 10

Bizuterja — Papeterja narożnik Jaskółcaj zdg 81 150

Wyroby alabastrowe Albumy, Ramki, Berety

wielki wybór — ceny niskie. zdg 81 151

Meble

najtaniej A. Baranowski Poznań Podgórna 13. Pz 4795-23.59

Zegar

stoiący Becker dobrym stanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 854

Skład

kolonialny, centrum sprzedam towarem, urządzeniem. Wskaże Kurjer Poznański zdg 80 978

Meble używane

wielkim wyborze najtaniej. Dom Komisowy. Wroniecka 6/8. Pz 5 208-43.42

Parcela

w Dębcu pod budowę różnej wielkości wprost od gospodarza. Zgłoszenia ul. Debiecka 24. zdg 80 987/8

Harmonjum

prawie nowe sprzedam św. Józefa 2, m. 4. zdg 81 109

Harmonjum

duże słynnej marki Hörriegel. Wiedeń okazujecie sprzedaj Wielkie Garbary 42 mieszkanie 3. zdg 80 897

55

mórg pszena, prywatna, obszerny dom staw wpłaty 7 000 — reszta amortyzacja. Jaskiewicz Poznań. Fredry 6. zdg 81 190/1

Sprzedam motor

ropowy „Diesel“ sily 35 koni w bardzo dobrym stanie i każdego czasu do użytku. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 81 149

Rzeźnictwo

dobrze zaprowadzone obszernym mieszkaniem i warsztatem w śródmieściu z powodu choroby sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdg 81 137

Okazyjnie

parcela Łazarzu bardzo tania. — Gwarna 11 — 6 Stachowski. zdg 81 119

Maszyna

Singera damska okragle czoleno ko tania. Słowackiego 48 mieszkanie 6. zdg 81 117

Zakład

dentystyczny Bydgoszcz z powodu śmierci sprzedam zaraz, 5 pokoiowe mieszkanie 90 zł mies. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 158

Miód

prawdziwy pszczelny bez domieszki gwarantowany z własnej, największej w Państwie pasieki 3 kg 9,50 zł; 5 kg 15 zł 10 kg 28 zł z naczyńmi; opłata pocztowa wysła za pobraniem Eugeniusz Biliński Zbaraż. zdg 81 057

Futro

meskie eleganckie korzystnie sprzedaj Nowy Rynek 13 m. 10. zdg 81 100

Majątek

700 morg. budynki inwentarze nadkompletne. cena 120 000. wpłaty 35 000. Rutkowski Grobla 29. zdg 81 002

Skład

towarów żelaznych narzędzi stolarskich z powodu wyjazdu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zg 4 045

Dryling

Wierzbicice 39a m 5. zdg 81 155

Foksterjery

4 miesięczne, czujne, ostre na szczury, 3 pieski i suczka po 15 zł. sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 142

Na groby

Lampki tuzin światłem 1.50; — świece paczka 75 gr. poleca zawsze najtaniej Drogerja Nowa — Poznań, ul. Wrocławska 38, Drogerja św. Marcina św. Marcina 62. tel. 51-91, hurtownie taniej. Pz 5221-43.96

Singera

damska, okragle tania. Kraszewskiego 8 „Tonero“, Skład. zdg 80 728

Piekarnia

w Lesznie, dom pietrowy, dochód roczny 2 500 zł sprzedam przy wpłacie 12 000 zł lub wdzierżawie. Informacji udzieli Kempa, Leszno. Dworcowa 43. ng 6 138

Tanio — bardzo tanio Małą wyprawę ślubną 50 części za 25 złotych

poleca każdemu i sprzedaje wyłącznie tylko Hurtownia Porcelany. Wroniecka 24 (podwórze). zdg 81 200

Lustro

duże stoł kuchenny rama tania. Piotra Wawrzyńskiego 8, mieszkanie 10. zdg 81 113

5. KUPNA

Sypialnie — jadalnie gabinety — kupuje

oraz najróżniejsze inne przedmioty — płaci najlepsze ceny tylko Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3 telefon 2442. Pz 5190-43.27

Motor

ssaco-gazowy na koks w dobrym stanie do 50 HP. kupi za gotówkę Adolf Stańko Sieraków. zdg 80 868

Drzewo używane

deski obrzynane 20 26 30 m/m kantówki 8/8, 10/10 12/12 cm za gotówkę kupie. Spieszne oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 80 839

Wózek

sportkę kupię Górna Włda 402 skład kolonialny. zdg 80 881

Bilard

kanapy kupię „Zorza“, Chwałszewo 2. zdg 80 886

Patefon

kuferkowy kupie dobrym stanie. Oferty tel. 1369 od 5-7 lub Kurjer Poznański zdg 80 967

Srebrne monety

kupuje. Włocenty Płonka. Poznań, ul. Zagórze 6, telefon 11-00 zdg 80 970

Magiel

dobry okazujecie kupie Oferty Kurjer Poznański zdg 81 010

Meble używane!

wszelkiego rodzaju kompletne pokoje oraz pojedyncze sztuki kupuje, przyjmuję do sprzedaży komisowej na bardzo dogodnych warunkach Poznański Dom Komisowy Dom Komisowy 3 Pz 4840-42.94

Piec

kaflowy przenośny. Oferty Kurjer Poznański rz 4 047

Komentarz

Staudingera do BGB kupie — Oferty Michnik Bydgoszcz Mo-stowa 6. zdg 81 132

Wytwórnia

mydła Bydgoszcz Długa 65 kupi kilka pras do mydła Oferty z ceną ng 6 135

Karakulowe

futro dobrze utrzymane kupie za gotówkę Oferty Kurjer Poznański zdg 81 173

Młynek
roczny (Sandmühl) kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 026

Męskie
manki. Zamkowa 4 b. 5. zdg 1 106

Gabinet i jadalnię
kupie okazynie za gotówkę. Oferty z dokładnym opisem i pod cenę proszę kierować do adm. Kurjera Poznańskiego zdg 81 144

Maszyny
do wiania kupie. Oferty cena do Kurjera Poznańskiego zdg 81 120

Kupię
samochód tani. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 139

Kupię
domek Poznaniu mam 15 000. pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 064

Kupię
(maszynę pianina) Elektrofax. aparat fotograficzny. browning. barometr. kase National. szafa skł. lornetki mikroskop Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 202

6. KAMIENICE

Kamienice
kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 669

Kamienice
trzydzięciopięć sprzedam. czynsz roczny 13 500 obciążenie hipoteczne 30 000 cena kupa 100 000 — Pośrednicy wykluczeni. Władomosc do Kurjera Poznańskiego zdg 80 862

Kamienice
nowa. dochód 20 procent netto spiesznie sprzedam wpłaty 25 000 reszta amortyzacja. Kossmann. Fredry 6. zdg 81 059

Administracji
domów poszukuje kawaler sumienny. Na życzenie kaucja. — Oferty Kurjer Poznański zdg 81 023

Korzystnie
kupna willi kamienicy załatwia solidnie rzetelnie Dzwonić 3269. zdg 80 998

7. PIENIĄDZ

10 — 25 000
poszukuje cichego lub czynnego astronoma kawalera na 2 000 morg z gorzelnią od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 833

8. DO WYNAJECIA

Trzypokojowe
słoneczne komfortowe nowa willa tania Listopadowa 40. kierunek Grunwaldzkiej. zdg 80 653

Dwa pokoje
s kuchnia w suchej słonecznej suterence sa do wynajęcia od listopada w okolicy placu Bernardyńskiego od gospodarza Czynsz za rok zgóry 600 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 661

Dwupokojowe
IV elektryczność wolne Polna 18 Administracja. zdg 80 804

3
pokojowe wynajme korzystnie. Adres wskaza Kurjer Poznański zdg 80 832

Pięciopokojowe
elektryczność. łazienka wolne. Nowak Kopernika 4 zdg 80 841

Dwupokojowe
zaraz czynsz zgóry. Koszarnska 14. zdg 80 879

5-pokojowe
mieszkanie komfortowe II ptr. ul. Ogrodowej od 1 stycznia wynajme. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 931

Dwupokojowe
słoneczne mieszkanie z ogrodem do wydzierżawienia Adres wskaza Kurjer Poznański zdg 80 896

Pokój
kuchnia od gospodarza na mies. ul. Św. Wawrzyńca 19. zdg 80 903

Trzypokojowe
ogrodzić spokojnej willi Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 916

3
pokojowe kuchnia łazienka gaz. elektryczność zaraz do wynajęcia. Orzeszkowej 7 mieszkanie 7. zdg 80 917

Pokój
kuchnia meblami zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia 14-17 Dominińska 1 mieszkanie 10 zdg 81 136

Mieszkanie
3 pokojowe z komfortem. nadające się również na biura srodmieściu do oddania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 985

Lubckiego
16 pomiędzy Grunwaldzka Marceleska nowej willi mieszkanie 4 pokojowe i pokój pojedynczy bez mebli. Godz 11-13 i 15-17. zdg 81 181

5 pokoi
przynależnościami
II piętro dom nowoczesny. centralne ogrzewanie. ciepła woda. magiel. piękne położenie przy parku zupełnie spokojne srodmieście przy ul. Waly Zygmunta Starego 6 Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Administrator domu Artilleryjska 6. mieszkanie 7 od godziny 16-20. zdg 81 025

3
pokoi łazienka na Osiedlu od 1. 11. wynajme. Zgłoszenia Patr. Jackowskiego 43 m. 1. zdg 81 097

Trzypokojowe
urzednikowi Focha 186. obejrzec 4-5. zdg 80 973

Pięciopokojowe
komfortowe I p. tro zgóry. — Działynskich 7 mieszkanie 7. zdg 81 088

3
kuchnia. Pocztowa pierwsze 120 Poważni reflektanci 3269. zdg 81 001

Dwa
pokoje kuchnia nowe meble Włda zgoda gospodarza Adres Kurjer Poznański zdg 81 172

Pięciopokojowe
centrum 160 miesiecznie „Domus” Plac Wolności 14 a. zdg 81 165

Pięciopokojowe
II piętro 550 kwartalnie Gospodarz. Marcina 15. zdg 81 159

Trzypokojowe
53.— dwupokojowe 40.— jednopokojowe 20.— Informacja Łukaszczyca 6 — 14. zdg 81 154

2 pokoje
pokój dla służacej. kuchnia. wolne. dzierżawa zgóry Długa 3 — mieszkanie 9 gospodarz. Zgłoszenia 3 a 4. dg 1920

8-mio
pokojowe na parterze oraz 5-cio pokojowe mieszkanie na III piętrze blisko Parku Wilsona. centralne ogrzewanie. bardzo korzystnie do wynajęcia Marwegowa-Piechoka Chelmońskiego 21. tel. 78-02 Zgłoszenia u administratora mieszkanie 7. zdg 81 063

Skład
blawatów od 30 lat istniejący w Wolsztynie z mieszkaniami w najlepszym położeniu od 1 11. do wynajęcia. Zgłoszenia G. Weiss. Białogóra. ng 6 139

300
mieszkań. składów stróżostwa. ubikacje. piekarnie. Pośrednicy bezpłatnie. Związek gospodarzy. Wierzbicice 27 zdg 81 208

Trzypokojowe
dwupokojowe wskaże Rex Marcina 33 — 4 zdg 81 207

9. SZUKA MIESZK.

Mieszkania
2 pokojowe z kuchnią od gospodarza poszukuje młodsze. spokojne małżeństwo. (Współpracownik niniejszego pisma). Punktualny płatnik. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 78 801.

Trzypokojowego
komfort. początek Wilcy poszukuje Czynsz zgóry. Tylko od gospodarzy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 79 118

Wilda
czteropokojowego urzednik rok naprzód. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 013

Urzednik
państwowy szuka mieszkania 4 do 5 pokojowego. słonecznego. warunki. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 124

2 — 3
pokoi kuchnia zaraz poszukuje pewny płatnik wprost od gospodarza Oferty Kurjer Poznański zdg 81 123

3 — 4
pokojowe srodmieście bezdzietne małżeństwo zgóry Oferty Kurjer Poznański zdg 81 122

Bezdzietne
małżeństwo szuka mieszkania Jednopokojowego. niedrogo — czynsz pół roku zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 110

11. POKOJE UMEBL.

Niekrepujący
frontowy, blisko dworca — poczty. Gasiorowskich 10. m. 8. zdg 80 930

Dwuosobowy
Polna 13 — 19 zdg 80 177

Jackowskiego
21. mieszkanie 11 słoneczny. czysty też dwuosobowy (utrzymaniem). zdg 80 711

Pokój
solidnym od zaraz Skarbowska 2. mieszkanie 10 od 1-5. zdg 79 812

Małżeństwu
Matejki 38. II lewo zdg 80 224

Frontowy
umeblowany. Grobla 1 b. m. 8. zdg 80 706

Plac Nowomiejski
5 a m 9 dwa łącznie słoneczne komfortowo umeblowane pokoje. zdg 80 477

Pokoik
Wierzbicice 39 a — 10. zdg 80 893

Pokój
W. Garbary 5 m 10. zdg 80 883

Czysty
niekrepujący elektryczność. łazienka. solidnym. Adres Kurjer Poznański zdg 80 925

Frontowy
Strzelecka 6 m 11. zdg 80 929

2
z klafki dla 2 z utrzymaniem. — Szwajcarska 12. m. 3. zdg 80 959

Wrocławska
20 m 10 pokój całodziennym utrzymaniem jedno lub dwuosobowy. zdg 80 853

2 umeblowane
pokoje kuchnia osobna wejście zaraz na chętnie oficerowi. Dąbrowskiego 5 a m. 10. godz. 13 do 16 zdg 80 842

Pokój
Gwarna 8 m. 12. zdg 80 980

Umeblowany
i prózny. Matejki 4. m. 9. zdg 80 976

Jeden
i dwuosobowy biurko elektryczność Romana Szymańskiego 8. mieszkanie 11. zdg 81 007

Pokój
1 lub 2 osobom wynajme Stroma 23 mieszkanie 5. zdg 81 017

Dwuosobowy
wygodny. Grudnia 10 — 2 zdg 81 016

Solidnej
pani urzędniczki. Skarbowska 13. mieszkanie 2 zdg 81 015

Focha 55
mieszkanie 6. prawo zdg 81 014

Pokój
centralne ogrzewanie elektryczność. Sniadeckich 33 mieszkanie 2. zdg 81 011

Inteligentowi
niekrepujący. Ogrodowa 19 — 3. zdg 80 990

Dwuosobowy
lub małżeństwo Staszica 21 m. 10. zdg 80 984

Inteligentnemu
wygodami Wielkie Garbary 38. 15. zdg 4 049

Pokój
Szewska 9. mieszkanie 8. zdg 4 039

Pokój
oddam lepsze panu Masztalarska 7 a mieszkanie 9 zdg 4 031

Jednoosobowy
Plac Działowy 6. m. 8. zdg 80 981

Słoneczny
Plac Bernardyński 1a. III. zdg 81 020

Pokój
bez pościeli. Wierzbicice 13. m. 22. zdg 81 060

Dwuosobowy
Łakowa 16. m. 9. zdg 81 056

Frontowy
ciepły. Rybaki 12 — 21. zdg 81 054

Czysty
elektryczność 2 panom — paniom tania. Focha 76. m. 5. zdg 81 051

Pokoik
panience. Jasna 8 m. 3. zdg 81 049

1 — 2
łącznie fortepian. Bukowska 9 — m. 1. zdg 81 027

2 umebowane
pokoje kuchnia osobna wejście zaraz na chętnie oficerowi. Dąbrowskiego 5 a m. 10. godz. 13 do 16 zdg 80 842

Pokój
Gwarna 8 m. 12. zdg 80 980

Umeblowany
i prózny. Matejki 4. m. 9. zdg 80 976

Jeden
i dwuosobowy biurko elektryczność Romana Szymańskiego 8. mieszkanie 11. zdg 81 007

Pokój
1 lub 2 osobom wynajme Stroma 23 mieszkanie 5. zdg 81 017

Dwuosobowy
wygodny. Grudnia 10 — 2 zdg 81 016

Solidnej
pani urzędniczki. Skarbowska 13. mieszkanie 2 zdg 81 015

Focha 55
mieszkanie 6. prawo zdg 81 014

Pokój
centralne ogrzewanie elektryczność. Sniadeckich 33 mieszkanie 2. zdg 81 011

Inteligentowi
niekrepujący. Ogrodowa 19 — 3. zdg 80 990

Dwuosobowy
lub małżeństwo Staszica 21 m. 10. zdg 80 984

Inteligentnemu
wygodami Wielkie Garbary 38. 15. zdg 4 049

Pokój
Szewska 9. mieszkanie 8. zdg 4 039

Pokój
oddam lepsze panu Masztalarska 7 a mieszkanie 9 zdg 4 031

Jednoosobowy
Plac Działowy 6. m. 8. zdg 80 981

Słoneczny
Plac Bernardyński 1a. III. zdg 81 020

Pokój
bez pościeli. Wierzbicice 13. m. 22. zdg 81 060

Dwuosobowy
Łakowa 16. m. 9. zdg 81 056

Frontowy
ciepły. Rybaki 12 — 21. zdg 81 054

Czysty
elektryczność 2 panom — paniom tania. Focha 76. m. 5. zdg 81 051

Pokoik
panience. Jasna 8 m. 3. zdg 81 049

1 — 2
łącznie fortepian. Bukowska 9 — m. 1. zdg 81 027

2 umebowane
pokoje kuchnia osobna wejście zaraz na chętnie oficerowi. Dąbrowskiego 5 a m. 10. godz. 13 do 16 zdg 80 842

Pokój
Gwarna 8 m. 12. zdg 80 980

Umeblowany
i prózny. Matejki 4. m. 9. zdg 80 976

Jeden
i dwuosobowy biurko elektryczność Romana Szymańskiego 8. mieszkanie 11. zdg 81 007

Pokój
1 lub 2 osobom wynajme Stroma 23 mieszkanie 5. zdg 81 017

Dwuosobowy
wygodny. Grudnia 10 — 2 zdg 81 016

Solidnej
pani urzędniczki. Skarbowska 13. mieszkanie 2 zdg 81 015

Focha 55
mieszkanie 6. prawo zdg 81 014

Pokój
centralne ogrzewanie elektryczność. Sniadeckich 33 mieszkanie 2. zdg 81 011

Inteligentowi
niekrepujący. Ogrodowa 19 — 3. zdg 80 990

Dwuosobowy
lub małżeństwo Staszica 21 m. 10. zdg 80 984

Inteligentnemu
wygodami Wielkie Garbary 38. 15. zdg 4 049

Pokój
Szewska 9. mieszkanie 8. zdg 4 039

Pokój
oddam lepsze panu Masztalarska 7 a mieszkanie 9 zdg 4 031

Jednoosobowy
Plac Działowy 6. m. 8. zdg 80 981

Słoneczny
Plac Bernardyński 1a. III. zdg 81 020

Pokój
bez pościeli. Wierzbicice 13. m. 22. zdg 81 060

Dwuosobowy
Łakowa 16. m. 9. zdg 81 056

Frontowy
ciepły. Rybaki 12 — 21. zdg 81 054

Czysty
elektryczność 2 panom — paniom tania. Focha 76. m. 5. zdg 81 051

Pokoik
panience. Jasna 8 m. 3. zdg 81 049

1 — 2
łącznie fortepian. Bukowska 9 — m. 1. zdg 81 027

2 umebowane
pokoje kuchnia osobna wejście zaraz na chętnie oficerowi. Dąbrowskiego 5 a m. 10. godz. 13 do 16 zdg 80 842

Pokój
Gwarna 8 m. 12. zdg 80 980

Umeblowany
i prózny. Matejki 4. m. 9. zdg 80 976

Jeden
i dwuosobowy biurko elektryczność Romana Szymańskiego 8. mieszkanie 11. zdg 81 007

Pokój
1 lub 2 osobom wynajme Stroma 23 mieszkanie 5. zdg 81 017

Dwuosobowy
wygodny. Grudnia 10 — 2 zdg 81 016

Solidnej
pani urzędniczki. Skarbowska 13. mieszkanie 2 zdg 81 015

Focha 55
mieszkanie 6. prawo zdg 81 014

Pokój
centralne ogrzewanie elektryczność. Sniadeckich 33 mieszkanie 2. zdg 81 011

Inteligentowi
niekrepujący. Ogrodowa 19 — 3. zdg 80 990

Dwuosobowy
lub małżeństwo Staszica 21 m. 10. zdg 80 984

Inteligentnemu
wygodami Wielkie Garbary 38. 15. zdg 4 049

Pokój
Szewska 9. mieszkanie 8. zdg 4 039

Pokój
oddam lepsze panu Masztalarska 7 a mieszkanie 9 zdg 4 031

Jednoosobowy
Plac Działowy 6. m. 8. zdg 80 981

Słoneczny
Plac Bernardyński 1a. III. zdg 81 020

Pokój
bez pościeli. Wierzbicice 13. m. 22. zdg 81 060

Dwuosobowy
Łakowa 16. m. 9. zdg 81 056

Frontowy
ciepły. Rybaki 12 — 21. zdg 81 054

Czysty
elektryczność 2 panom — paniom tania. Focha 76. m. 5. zdg 81 051

Pokoik
panience. Jasna 8 m. 3. zdg 81 049

1 — 2
łącznie fortepian. Bukowska 9 — m. 1. zdg 81 027

2 umebowane
pokoje kuchnia osobna wejście zaraz na chętnie oficerowi. Dąbrowskiego 5 a m. 10. godz. 13 do 16 zdg 80 842

Pokój
Gwarna 8 m. 12. zdg 80 980

Umeblowany
i prózny. Matejki 4. m. 9. zdg 80 976

Jeden
i dwuosobowy biurko elektryczność Romana Szymańskiego 8. mieszkanie 11. zdg 81 007

Pokój
1 lub 2 osobom wynajme Stroma 23 mieszkanie 5. zdg 81 017

Dwuosobowy
wygodny. Grudnia 10 — 2 zdg 81 016

Solidnej
pani urzędniczki. Skarbowska 13. mieszkanie 2 zdg 81 015

Focha 55
mieszkanie 6. prawo zdg 81 014

Pokój
centralne ogrzewanie elektryczność. Sniadeckich 33 mieszkanie 2. zdg 81 011

Inteligentowi
niekrepujący. Ogrodowa 19 — 3. zdg 80 990

Dwuosobowy
lub małżeństwo Staszica 21 m. 10. zdg 80 984

Inteligentnemu
wygodami Wielkie Garbary 38. 15. zdg 4 049

Pokój
Szewska 9. mieszkanie 8. zdg 4 039

Pokój
oddam lepsze panu Masztalarska 7 a mieszkanie 9 zdg 4 031

Jednoosobowy
Plac Działowy 6. m. 8. zdg 80 981

Słoneczny
Plac Bernardyński 1a. III. zdg 81 020

Pokój
bez pościeli. Wierzbicice 13. m. 22. zdg 81 060

Dwuosobowy
Łakowa 16. m. 9. zdg 81 056

Frontowy
ciepły. Rybaki 12 — 21. zdg 81 054

Czysty
elektryczność 2 panom — paniom tania. Focha 76. m. 5. zdg 81 051

Pokoik
panience. Jasna 8 m. 3. zdg 81 049

1 — 2
łącznie fortepian. Bukowska 9 — m. 1. zdg 81 027

Pokój
dwie osoby. Długa 3 m. 18 IV. zdg 80 353

Spokojna
21 — 6. zdg 80 967

Pokój
Sniadeckich 22 parter. zdg 80 965

Pokój
1-2 osoby. Skryta 14. m. 3. zdg 80 966

Niekrepujący
słoneczny. czysty panom. panom. Zielona 3 mieszkanie 5. zdg 80 968

Śniadeckich
9 — 8. zdg 81 031

Pokój
frontowy. miły. słoneczny — Młyńska 9. m. 5. zdg 81 021

Pokój
panu kulturalnemu. Szwajcarska 24 m. 3. zdg 80 627

Próżny
pokój używaniem kuchni. Andrzejska. Piekary 8 a podwórze III. m. 32. zdg 81 098

Niekrepujący
ekromny 1-2. Plac Sądowy. Półwiejska 2 — 6. zdg 81 096

Frontowy
dwuosobowy przy dworcu. Focha 27. II. Sypniańska. zdg 81 085

Frontowy
Aleje Marcinkowskiego 14. m. 7. zdg 81 083

Niekrepujący
zaraz. Mielżyńskiego 22. m. 20. zdg 81 077

Słoneczny
frontowy utrzymaniem od 1. 11. Waly Zygmunta Augusta 1. m. 8. zdg 81 074

Elegancki
pokój frontowy. Aleje Marcinkowskiego 17 a. 8. zdg 81 072

Dzwonić
3269. zdg 81 000

Klatki
komfortowy centralne. telefon. Masztalarska 7 a I 5 zdg 81 193

Inteligentnej
wspólny utrzymaniem Podgórna 2 a. 9. zdg 81 192

Kulturalną
panią na wspólny pokój utrzymaniem. bez. Matejki 45 mieszkanie 6. zdg 81 185

Spokojnego
pana na wspólny pokój utrzymaniem bez Matejki 45 mieszkanie 6. zdg 81 184

Dwuosobowy
Focha 20 mieszkanie 7 przy dworcu. zdg 81 183

Przy
dworcu. Focha 29. I. lewo front zdg 81 180

Plac Świętokrzyski 4
I. piętro jedno-dwuosobowe z utrzymaniem lub bez zdg 81 179

Pokój
Kochanowskiego 5 m. 7. zdg 81 174

Dwuosobowy
słoneczny ładny Grunwaldzka 13 mieszkanie 6. zdg 81 171

Niekrepujący
Łakowa 13 m. 5. zdg 81 166

Grobla
19 — 8. zdg 81 162

Dwuosobowy
frontowy Gwarna 10 mieszkanie 8. zdg 81 157

Dwa
pokoje z klafki schodowej front. Marszałka Focha 74 mieszkanie 4. zdg 81 156

Pana
urzędniczki. Nowa 6. mieszkanie 7. zdg 81 152

Pokoik
niekrepujący czysty (bez pieca panu. Półwiejska 2. m. 3. zdg 80 492

Grudnia
5. m. 8. bdg 81 065

Elegancki
frontowy elektr. I. 11. utrzymaniem lub bez. Szwajcarska 12. m. 7. zdg 81 205

Dwuosobowy
słoneczny. Urbankowska. Słowackiego 37 m. 7. zdg 81 198

12. SZUKA POKOJU

Urzednik
szuka pokoju centrum do 35.—. Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 770

Eleganckiego
tylko z klafki schodowej i centralnym ogrzewaniem poszukuje ziemianin od zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 79 792

Pokoju
dużego lub dwóch telefonem — używalność kuchni. bezdzietni. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 871

Niekrepującego
dwuosobowego. 35.— bez pościeli srodmieście Oferty Kurjer Poznański zdg 80 873

Skromnego
biurkiem centrum światło elektryczne do 35 Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 901

Starszy
pan szuka czystego pokoju pokoju srodmieściu pocieci własna. Oferty Kurjer Pozn zdg 80 904

Medyk
poszukuje zacznego taniego pokoju. Oferty cena do Kurjera Poznańskiego zdg 80 863

W okolicach Zamku
poszukuje panienka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 006

Duży
Rybaki 12 mieszkanie 24 zdg 81 019

Przyjezdny
niekrepującego z 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 116

Skromnego
pokoju panienka Oferty Kurjer Poznański zdg 81 114

Pocztowa
21. m. 6. duży elegancki. zdg 81 040

Poszukuje
pokoju szyćce posług. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 041

Niekrepujący
elegancki pokój wprost z klafki schodowej tylko centrum miasta dla przyjezdnego pana potrzebny zaraz. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 81 032

Poszukuje
1-2 pokoi elegancko umeblowanych bezwzględnie niekrepujących. centralne. elektryczność łazienka w okolicy centrum Teatru Wielkiego ewent. Łazarz od 1. 11. ziemianin. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 81 037

Dzwonić
3269. zdg 80 999

2 umebowane
pokoje kuchnia osobna wejście zaraz na chętnie oficerowi. Dąbrowskiego 5 a m. 10. godz. 13 do 16 zdg 80 842

Pokój
Gwarna 8 m. 12. zdg 80 980

Umeblowany
i prózny. Matejki 4. m. 9. zdg 80 976

Jeden
i dwuosobowy biurko elektryczność Romana Szymańskiego 8. mieszkanie 11. zdg 81 007

Pokój
1 lub 2 osobom wynajme Stroma 23 mieszkanie 5. zdg 81 017

Dwuosobowy
wygodny. Grudnia 10 — 2 zdg 81 016

Solidnej
pani urzędniczki. Skarbowska 13. mieszkanie 2 zdg 81 015

Focha 55
mieszkanie 6. prawo zdg 81 014

Pokój
centralne ogrzewanie elektryczność. Sniadeckich 33 mieszkanie 2. zdg 81 011

Inteligentowi
niekrepujący. Ogrodowa 19 — 3. zdg 80 990

Dwuosobowy
lub małżeństwo Staszica 21 m. 10. zdg 80 984

Inteligentnemu
wygodami Wielkie Garbary 38. 15. zdg 4 049

Pokój
Szewska 9. mieszkanie 8. zdg 4 039

Pokój
oddam lepsze panu Masztalarska 7 a mieszkanie 9 zdg 4 031

Jednoosobowy
Plac Działowy 6. m. 8. zdg 80 981

Słoneczny
Plac Bernardyński 1a. III. zdg 81 020

Pokój
bez pościeli. Wierzbicice 13. m. 22. zdg 81 060

Dwuosobowy
Łakowa 16. m. 9. zdg 81 056

Frontowy
ciepły. Rybaki 12 — 21. zdg 81 054

Czysty
elektryczność 2 panom — paniom tania. Focha 76. m. 5. zdg 81 051

Pokoik
panience. Jasna 8 m. 3. zdg 81 049

1 — 2
łącznie fortepian. Bukowska 9 — m. 1. zdg 81 027

2 umebowane
pokoje kuchnia osobna wejście zaraz na chętnie oficerowi. Dąbrowskiego 5 a m. 10. godz. 13 do 16 zdg 80 842

Pokój
Gwarna 8 m. 12. zdg 80 980

Umeblowany
i prózny. Matejki 4. m. 9. zdg 80 976

Jeden
i dwuosobowy biurko elektryczność Romana Szymańskiego 8. mieszkanie 11. zdg 81 007

Pokój
1 lub 2 osobom wynajme Stroma 23 mieszkanie 5. zdg 81 017

Dwuosobowy
wygodny. Grudnia 10 — 2 zdg 81 016

Solidnej
pani urzędniczki. Skarbowska 13. mieszkanie 2 zdg 81 015

Focha 55
mieszkanie 6. prawo zdg 81 014

Pokój
centralne ogrzewanie elektryczność. Sniadeckich 33 mieszkanie 2. zdg 81 011

Inteligentowi
niekrepujący. Ogrodowa 19 — 3. zdg 80 990

Dwuosobowy
lub małżeństwo Staszica 21 m. 10. zdg 80 984

Inteligentnemu
wygodami Wielkie Garbary 38. 15. zdg 4 049

Pokój
Szewska 9. mieszkanie 8. zdg 4 039

Pokój
oddam lepsze panu Masztalarska 7 a mieszkanie 9 zdg 4 031

Jednoosobowy
Plac Działowy 6. m. 8. zdg 80 981

Słoneczny
Plac Bernardyński 1a. III. zdg 81 020

Pokój
bez pościeli. Wierzbicice 13.

Która
z Łaskawych Pań Dobrodziejek ofiarowały ciepłą garderobę, szczególnie płaszcz (wysoka figura bezrobotnej inteligentnej pannie za pracę domową. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 905

23. OŻENKI

Wielkopolanka
towarzyszka dystygnowana, starsza, 5 000 gotówki, przystąpi do pewnej s-6ki wydziału zamaż za odpowiedniego pana po czterdziestu, zajmującego poważne stanowisko państwowe wojskowe, prywatne. Oferty Kurjer Poznański zdg 55 264

TEATRY

Poznań, piątek, 27. 10.

TEATR POLSKI: Dziś — „Liljom”, premjera.

TEATR WIELKI (Opera) Dziś „Palestrant” Przedstawienie zakupione przez Komendę Miasta.

Sobota, 28. 10. „Trubadur” z Zofją Fedyczkowską i tenorem Edmundem Wejssem.

Niedziela, 29. 10. godz. 8: „Palestrant”.

TEATR NOWY: Dziś — Teatr nieczynny z powodu próby generalnej z sztuki „III. piętro drzwi 17”.

Sobota, 28. 10. „III piętro drzwi 17”, premjera.

TEATR NOWOŚCI: (Operetka) ul M Focha 4, telefon 70-83. Dziś z powodu przygotowań do premjery teatr nieczynny

Sobota, 28. 10. Premjera „Srebrny Motyl” występ gościnnie M. Korafiński.

Bydgoszcz, sobota, 28. 10.

TEATR MIEJSKI: „Wiedza radosna”, premjera.

Niedziela, 29. 10 o godzinie 4: „Dżimbi” o godzinie 8: „Wiedza radosna”.

APOLLO KINA METROPOLIS
NA ŻE
KINA PROGRAMY NAJTANSZE NAJLEPSZE

nr 5 4189

KINA

Poznań, piątek, 27. 10.

APOLLO: „Pożegnanie z bronią”

CORSO: „Napoleon w Moskwie” oraz „Pat i Patachon”

COLOSSEUM: „Flip i Flap robią karierę”

METROPOLIS: „Królowa szybkości”

ORZEŁ: „W krzyżowym ogniu” i „Tajemnica kajuty okrętowej”

ODEON: „Ekstaza”

PROMIEN: „Arka Noego”

RENAISSANCE: „Demon wielkiego miasta”

ROXY: „Pieśń Nocy”

SFINKS: „Jasnowłosy Sen”

SŁONCE: „12 krzesel”

TECZA-Lazarz: „Upiór Parryza”

TECZA-Wilda: Zwycięzca

WILSONA: „Biała Odaliska”

Bydgoszcz, sobota, 28. 10.

ADRIA: „Świat bez mężczyzn”

APOLLO: „Pozwólcie nam żyć i komedia „Charlie ratuje Europę”

BALTYK: „Meksykanka” oraz „Policmajster Tagiejew”

KRISTAL: „Dzika dziewczyna” oraz najnowszy tygodnik Foxa.

MARYSIENKA: „Emma” oraz „Szatański plan”

REWJA: „Roma ekspres” i „W szponach Azjaty”

Na scenie rewja p. t. „Bydgoszcz w nocy”

SŁONCE: „Niewolnica życia”

WOJSKOWE: wyświetla 27. 28. i 29. bm. „Golgota”

Dwie
młodzianki wesole blondynka brunetka poznają panów do 27 lat Cel matrymonialny Oferty Kurjer Poznański zdg 81 112

24. NAUKA

Kursy kroju
szycia robić ręcznych warunków bardzo korzystne. Marii Magdaleny 1 m 7 zdg 1849/50

Korepetytorów
korepetytorki sumiennych i zdolnych poleca „Bratnia Pomoc” — Tow. Studentek Studentów U P. św. Marcin 40. I p. tel. 39-46 zdg 80 581/2

Kursy Tańców Witoszkowskich
Gwarna 19 zdg 5161-57.183

Kursy
kroju — szycia Nowak Wrocławska 33. zdg 1831

Poszukuje
dla kuzynki (kl 8) pomocy (facyny) w łacinie (studentki). Nowa 6. mieszkanie 7 (6-8). Nowak. zdg 80 892

Kto
udzieli konwersacji francuskiego. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 80 904

25. MUZYKA

Pianista
akordeonem wolny Oferty Kurjer Poznański zdg 81 062

Pianino
do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 053

Rutynowana skrzypaczka
Wiedeńska obywatelka polska. wolna i listopada Hermina Bisenhuber. Kalisz Poste-Restante zdg 81 177

Kwartet
lub trio pierwszorządne bogatym repertuarem. Spiew instrumenty nowoczesne od 1 listopada potrzebne. Oferty wraz z fotografią Kawiarnia Centralna. Leszno ng 6 137

26. ROZRYWKA

Flip i Flap
robią karierę kapitalna komedia Kino Colosseum zdg 5192-43.30

Uwaga! Kino „Odeon”
wyświetla do 29 włącznie — „Ekstaza” — portj 660

Dwa dni Liljana Harvey
tylko jeszcze gościć będzie w kinie „Sfinks” zdg 5206-57.192

27. SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Młoda gospodyni
poszukuje posady do samotnej osoby najchętniej w Katowicach. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 864

Tokarz
z dwuletnią praktyką szuka jakiegokolwiek posady Łaskawe oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod zdr 78 566

Panienska
inteligentna, kilkuletnia praktyka biurowa poważne referencje poszukuje posady kasyerki, sekretarki. Łaskawe zgłoszenia „Par” Aleje Marcinkowskiego 11. pod 57.115. zdg 5 111-57.165

Instalator
obeznany z centralnym ogrzewaniem oraz wszelkimi napraw w budynku szuka portjerstwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 836

Krawcowa
przyjmuje damską dziecięcą garderobę wypracowaną futra przerabia kołnierze w domu poza domem Ratajczaka 9. mieszkanie 9 front. zdg 80 610

Panienska
lat 18. uczciwa chętna do pracy szkoła gospodarstwa i praktyka z zamierzaniem do kupiectwa szuka posady w składzie i pomocy przy domowej Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 80 817

Za skromnem
wynagrodzeniem poszukuje jakiegokolwiek posady biurowo-stenotypista korespondent znajomością spraw sądowych, podatkowych handlowych Łaskawe oferty względnie propozycje Kurjer Poznański zdg 80 283

Uczeń
fryzjerski mający 2 lata nauki, pragnie się douczyć. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 836

Dziewczyna
szuka posady do wszelkich prac domowych lub do dziecka Oferty Kurjer Poznański zdg 80 890

Młodsza
dziewczyna szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 068

Dziewczyna
szuka posady do wszelkich prac domowych w miejscu lub na prolat wincji. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 891

Pianista
(Warszawianin) pierwszorządne referencje. poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 80 874

Dziewczyna
pragnie objąć posadę do dziecka lub do lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 882

Młoda
uczciwa dziewczyna z prowincji z dobrymi świadectwami poszukuje posady jako służąca. — Oferty Kurjer Poznański zdg 80 885

Gospośnia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Gosposia
samodzielna bezwzględnie uczciwa bardzo dobrze polecona lubiąca porządek, długoletnie świadectwa z dobrym gotowaniem praniem oraz do wszelkiej pracy poszukuje posady do samotnej osoby od 1 lub 15. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 80 932

Dziewczyna
szuka posady 15 zł Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 061

Rutynowany
kelner poszukuje posady z kaucją 200 zł Miejscowość obojetna. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego. Gniezno 162. ng 6 130

Dziewczyna
poszukuje posady do wszelkich prac domowych najchętniej do dzieci z dobrym świadectwem. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 050

Dziewczyna
uczciwa, samodzielnie gotowaniem poszukuje posady od zaraz lepszym domu do wszystkiego. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 048

Dziewczyna
młodsza, uczciwa poszukuje posady do wszystkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 035

Pierwszorządna
krawcowa szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 028

Gospodarz
samodzielny szuka posady także pod właściciela, posiada dyplom prowadzenia gospodarstwa Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 80 991

Służąca
poszukuje posady do wszelkiej pracy od 1-go. Oferty Kurjer Pozn zdg 81 032

Sierota
z gotowaniem szycem do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn zdg 81 078

Kucharka
wiejska starsza poszukuje posady w lepszym domu tylko w Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 073

Dziewczyna
samodzielna poszukuje posady od 1. 11. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 071

Gospodyni
na wskroś uczciwa znająca się na dobrym gotowaniu i zaprawach pieczenia, prasowaniu i chowie drobiu, poszukuje posady od 1. 11. r. b. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 070

Bezpłatnie
polecamy personal służbę „Mieszczanki” Zamkowa 4 b. 5 telefon 3260. zdg 80 997

Gospodyni
kucharka starsza, inteligentna, zaufana, dobrze gotuje, poszukuje posady samodzielnie od 1 lub 15. 11. najchętniej samotnej osoby. Świadectwa dobre. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 195

Służąca
poszukuje posady do wszystkiego gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 175

Panna
lat 34 z dobrej rodziny sumienna poszukuje posady od 1 lub 15 listopada u samotnego pana jako zastępczyni pani domu z skromnym wynagrodzeniem. Zajmie się wszelką pracą domową. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 143

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. długoletnie świadectwem Oferty Kurjer Pozn zdg 81 196

Panienska
początkująca s'ia biurowa, za małym wynagrodzeniem najchętniej na majątek przyjmie posadę od zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 211

Poszukuje
posady do wszystkiego z gotowaniem dobre poleca. Oferty Kurjer Pozn zdg 80 714

Krawcowa
domowa szuka pracy. Oferty Kurjer Pozn zdg 80 710

Dziewczyna
przyjmuje posadę do wszystkiego cokolwiek gotowania lub dziec. od zaraz Oferty Kurjer Pozn zdg 80 703

Uczciwa
posługaczka szuka posady od 1. XI Oferty Kurjer Poznański zdg 80 605

Poszukuje
posady jako sofer-monter, miejscowość obojetna Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 80 542

Poszukuje
pracy znam szycie gotowanie, najchętniej na majątek. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 670

Posługaczka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 662

Służąca
do lekkiej pracy domowej szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 660

Dziewczyna
samodzielna dobre gotowanie do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 661

Służąca
uczciwa do wszystkiego od zaraz Oferty Kurjer Pozn. zdg 80 539

Dziewczyna
religijna lubiąca dzieci poszukuje posady do wszystkiego. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 80 782

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 80 210

Ekspedjentka
rzeźnicza szuka posady zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdg 80 561

Cukiernik
poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 80 567

Dziewczyna
uczciwa skromna z dobrymi świadectwami poszukuje posady jako samodzielna do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn zdg 80 781

28. WOLNE MIEJSCA

Ekspedjentka
biegła branży rzeźniczej potrzebna Oferty Kurjer Poznański zdg 80 513

Kuśnierka
potrzebna. Wodna 13 m 12 zdg 80 830

Panienska
Strzelecka 5 Restauracja. zdg 80 831

Uczeń
fryzjerski Za Bramką 4. zdg 80 857

Marszantka samodzielna
do składu strojów z dłuższą pierwszorządna praktyka od 1 11 lub 15 11 33 potrzebna — Zgłoszenia z podaniem warunków przy wolnym utrzymaniu, odpisem świadectw i fotografią do Kurjera Poznańskiego pod zdg 80 878

Potrzebna
doskonale gotująca młoda zdrowa inteligentna chętnie malopolska królewińska do samodzielnego zajęcia się domem szyciem. Oferty Kurjer Poznański zdg 80 894

Dziewczyna
lensza do wszystkiego na wieś gotowanie pranie chów drobiu, mleczarstwo. Zgłoszenia Wielkie Garbary 42 mieszkanie 3 zdg 80 898

Panie i panowie
dla propagandy zaraz potrzebni. Gadebuech, Poznań Nowa 7. zdg 80 900

Wspólnika (czkę)
współpraca lub sprzedawczyne kapitałem 3 000 przyjmie intratne przedsiębiorstwo Oferty Kurjer Poznański zdg 80 859

Wymownych
bezrobotnych z gwarancją 25 zł do sprzedaży pasz witaminowych poszukuje wszędzie pensja 90 zł miesięcznie i prowizja Na informację znakczek „Agronomia” Grodzisk (Wlkp.) zdg 81 146/7/8

Uczennica
zaraz „Hela” Wielka 19 zdg 80 835

Fryzjerka
na stałe może się zgłosić. Główna 49. zdg 80 870 Rynek 64 I piętro. ng 4 034

Na sadzenie jesienne
dostarcza z bardzo wielkimi zapasami w pierwszorzędnym, pod gwarancją prawdziwym towarze wszelkie dg 1851

drzewka owocowe i alejowe, krzewy owocowe i ozdobne, róże etc.